

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

13. ČÍSLO / XXIV. ROČNÍK

12 Kč • 0,60 €

3. DUBNA 2016

Z obsahu:

Milosrdenství a útěcha

Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci 16. března 2016

- strana 2 -

Svátek Božího milosrdenství

P. François Zannini

- strana 4 -

Milosrdenství v křesťanské víře

Rozhovor
s emeritním papežem
Benediktem XVI.

- strana 6 -

Suma o darech svatého Josefa (20)

Isidoro Isolani OP

- strana 9 -

Život je vždycky dobro

Maria Zboralská

- strana 10 -

Koho těší in vitro?

Mirosław Rucki

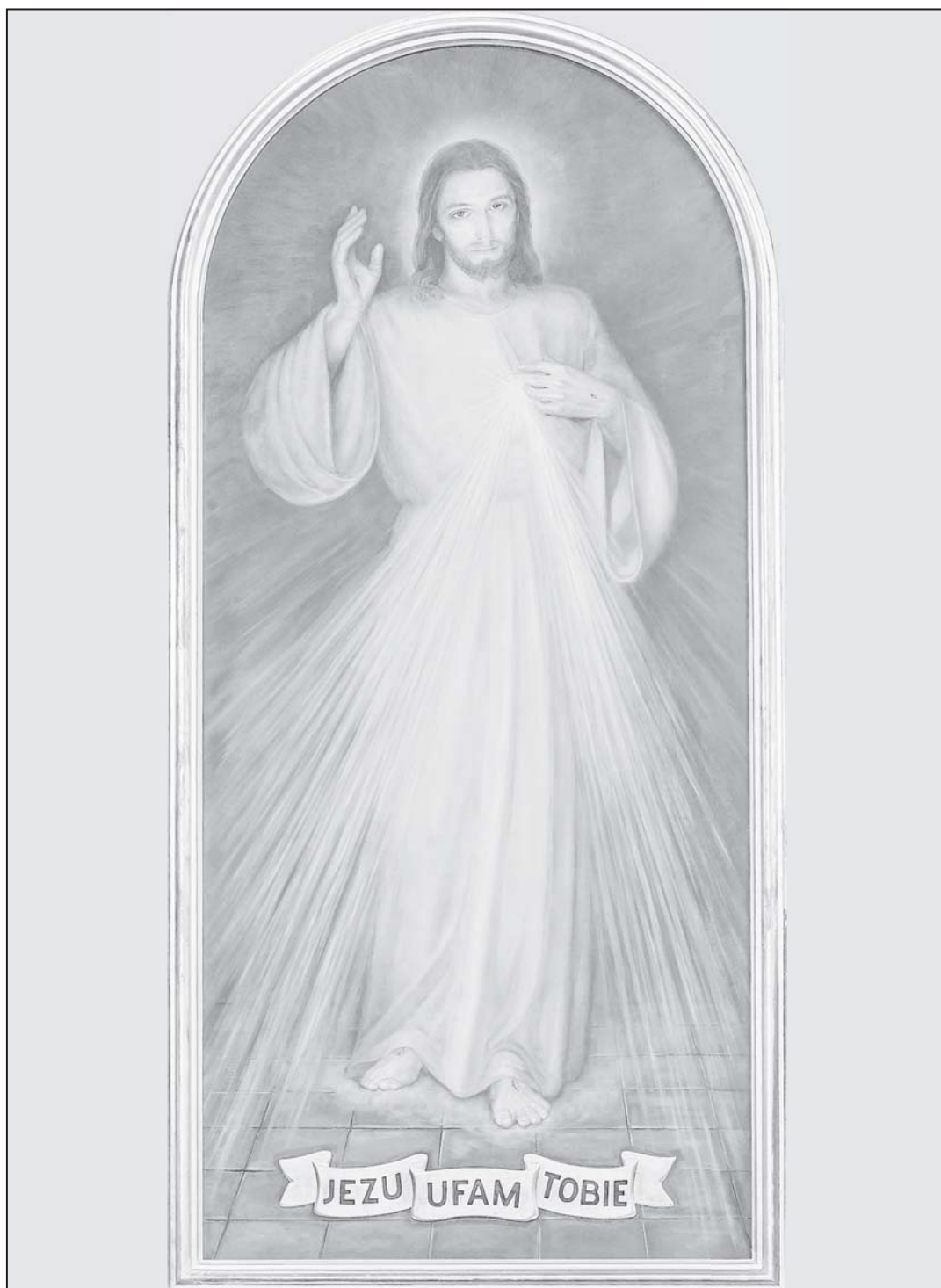
- strana 11 -

Rada pro rodinu ČBK:

Právo na dítě?

Plné znění textu Rady
pro rodinu ČBK, který je
věnován znovu otevřené
otázce adopce dětí

- strana 13 -

Milosrdenství a útěcha

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci
16. března 2016 na náměstí Sv. Petra v Římě

Drazí bratři a sestry, dobrý den! V knize proroka Jeremiáše jsou 30. a 31. kapitola označeny jako „knihy útěchy“, protože se v nich prezentuje Boží milosrdenství v celé svojí schopnosti těšit a otevírat skličena srdce naději. Také my dnes chceme slyšet toto poselství útěchy.

Jeremiáš se obrací k Izraelitům, odvráceným do cizí země, a předpovídá jim návrat do vlasti. Tento návrat je znamením nekonečné lásky Boha Otce, který svoje děti neopouští, nýbrž pečuje o ně a zachraňuje je. Pro Izrael byl exil zdrcující zkušenost. Víra se zachvěla, protože v cizí zemi, bez chrámu, bez kultu a po devastaci vlasti bylo obtížné dále věřit v Hospodinovu dobrotu. Přichází mi na

mysl nedaleká Albánie, která se po tolika letech pronásledování a devastace dovedla vzepnout v důstojnosti a víře. Tak trpěli Izraelité v exilu.

Někdy můžeme také prožívat určitý druh exilu, když osamocení, utrpení a smrt budí dojem, že jsme byli opuštěni Bohem. Kolikrát jen jsme slyšeli slova: „Bůh na mne zapomněl.“ Vyslovují je ti, kdo trpí a cítí se osamoceni. A kolik jen našich bratří prožívá v této době skutečnou a dramatickou situaci exilu, jsou daleko od svojí vlasti, v paměti dosud mají pohled na trosky svého domova, v srdci strach a často, bohužel, i bolest ze ztráty svých drahých! V těchto případech se lze ptát: Kde je Bůh? Jak je možné, že tolik utrpení doléhá na muže, ženy i nevin-

né děti? A když se pokoušejí jít někam jinam, jsou jim zavírány dveře. Stojí tam na hranicích, protože mnoho dveří a mnoho srdcí je zavřeno. Dnešní migranti trpí zimou a hladem, nesmějí vstoupit a necítí se přijímáni. Velice mě těší, když vidím národy, vlády, které otevírají srdce i dveře!

Prorok Jeremiáš nám dává první odpověď. Lid poslaný do vyhnanství se bude moci vrátit, aby spatřil svoji zemi a zakusil milosrdenství Páně. Toto je velká zvěst útěchy: Bůh není nepřítomen dokonce ani v těchto dramatických situacích dneška. Bůh je blízko a dává spásu těm, kdo v Něho důvěřují. Netřeba propadat beznaději, nýbrž být si nadále jisti tím, že dobro přemáhá zlo, Pán setře každou slzu a vysvobodí nás z každého strachu. Proto Jeremiáš propůjčuje hlas Božímu slovu lásky ke svému lidu:

„Věčnou láskou jsem tě miloval, proto jsem ti zachoval smilování. Zase tě zbuduji a budeš vystavěna, Izraelova panno!

Dokončení na str. 5

Člověk očekává milosrdenství. S úvahami emeritního papeže Benedikta XVI. (str. 6-8)

můžeme nasměrovat své myšlenky na poselství Neděle Božího milosrdenství, jedno ze dvou hlavních témat tohoto čísla Světla. Tím druhým tématem pak je úcta k počatému lidskému životu – v pondělí totiž slavíme přesunutou slavnost Zvěstování Páně a s tím také souvisí Den modliteb za úctu k počatému životu a za nenarozené děti.

Stojí za povšimnutí, že se v jednom týdnu sešla tato dvě významná témata lidského života, a to ve Svatém roce milosrdenství. Vždyť nejen dospělý člověk, ale i každé dítě, ba i duše nenarozeného dítěte očekávají milosrdenství. O Božím milosrdenství se přesvědčujeme prakticky stále, ale nezapomínejme ani na milosrdenství člověka.

A to se může projevit i v duchovní rovině – vždyť při pevné víře v Boží milosrdenství, při důsledné vlastní nápravě a konkrétních skutcích milosrdenství je vlastně kajcník milosrdný i sám k sobě; a když to i hlásá, tedy i k druhým lidem. Anebo se rovněž může projevit milosrdenství v přirozené rovině, aniž by mu-

selo mít reálný hluboký duchovní základ – a to je kupříkladu přijetí počatého lidského života a úcta k němu. Těžko lze v této souvislosti nazvat potrat či „vražedné“ metody početí dítěte projevem lidského milosrdenství k těm lidským bytostem, kterým nebylo z vůle člověka umožněno narodit se na tuto zemi... (str. 10-13)

Ale vraťme se ještě k Božímu milosrdenství, které je tak důležité pro spásu každé lidské duše. Kdyby Bůh nebyl ve své nekonečné lásce k člověku milosrdný a byl jen spravedlivý, těžko by někdo došel spásy. Výstižně to vyjadřuje právě Benedikt XVI., když říká, že milosrdenství je tím, co nás žene k Bohu, zatímco jeho spravedlnost nás děsí. Je-li tomu tak, pak je vše otázkou lidské pokory a pýchy (matky všech hříchů). Je nanejvýš nutné si připustit tuto realitu, že sami sebe nespasíme, že milosrdenství Boha je ke spáse nevyhnutelně potřeba. Falešná sebejistota a sebeospravedlnění k vytoženému cíli nevede...

Editorial

Je pozoruhodné, jak člověk někdy snadno a rychle zahazuje nabízenou Boží milost, aniž by se třeba jen pokusil o ni bojovat. Jako by měl jistotu, že dostane další milost. Ale nevíme dne, ani hodiny... Je zde třeba dávat velký pozor na smrtelný hřích zvaný opovážlivě spoléhání na Boží milosrdenství! A i když to třeba není „až tak hrozné“, přece jen Boha zarmucuje každé nepřijetí či nepovšimnutí si jeho nabízené milosti. (str. 4-5) Milujeme-li Boha, nemůže nám přece být jedno, že ho i takto zarmucujeme.

Prožíváme velikonoční radost z vítězství milosrdné Boží lásky, která definitivně zlomila moc smrti a hříchu. K této radosti můžeme přidat i radost nad jedním ubohým hříšníkem, jakou má Bůh, když se on vrátí do Otcova domu skrze uznání své viny a s touhou žít tak, jak to chce jeho milující Otec. Onu radost pak prožívají oba – Bůh i navrátilcec. A je jisté, že tím navrátilcem je každý z nás, neboť nikdo nejsme bez hříchu. Vyprosme si tedy v modlitbě dar přijetí Božího milosrdenství a nápravy všeho, co brání jeho plnému působení v našich životech.

Daniel Dehner

Dnešní čtení tě nejdříve vrací o jeden týden zpět do Večeřadla. Je opět večer nejslavnější neděle lidských dějin, ale zde žádná slavnostní nálada ještě nezavládla. Ptáš se učedníků, co je trápi? Přepadl je strach z těch, kteří jim zabili jejich Pána, a z celé této situace jsou zdrceni. Celé tři roky žili v Ježíšově společnosti. Náhle zůstali sami a jsou z toho zcela bezradní. Nevědí, co bude dál. Neprožíváš někdy podobné situace? Je to příležitost, aby sis uvědomil, že se nemáš spoléhat sám na sebe, ani na to, že budeš žít trvale ve známých a navykých okolnostech. Takové zkoušky jsou významné právě tehdy, když tě Ježíš připravuje na zcela novou a nečekanou milost. Nepros ho proto, aby ti vrátil ztracenou útěchu, ale abys dobře poznal sám sebe.

Ježíš nikoho nezkouší nad jeho síly. Právě ve chvíli, kdy skličenosť a smutek vrcholí a přítomným se už ani nedostává slov, náhle Pán stojí uprostřed nich. *Byl mrtev, a hle, je živ na věky a má klíče od smrti a podsvětí.* Ježíš se vrací tehdy, když nastane jeho hodina. Zavřené dveře pro něho nejsou překážkou. Umí si tě najít i za devaterou závorou. Abys měl užitek z jeho návratu, především se upokoj. Samotná jeho přítomnost je dostatečným důvodem, abys zaplašil každý neklid a strach. Už tě nikdy nenechá samotného. Jeho přítomnost má však ode dnešního dne mnoho různých podob. Aby ses měl o co pevně opřít, i když ho tvé smysly právě nevnímají, zpřítomní ti sebe a svou milost ve vznešeném a jedinečném daru kněžství. Abys dobře pochopil, čím je pro tebe jeho vyslanec, poslouchej pozorně jeho slova.

Se stejnou důsledností, s jakou se podrobil poslání, které mu svěřil Otec, jehož vůli naplnil až do krajnosti, ustanoví trvalý způsob, jakým se ti bude dostávat ovoce jeho vykupitelské smrti. Správcem Božích darů a tajemství nebude kdokoli, komu se zamane, ale pouze ti, které si sám zvolí. *Nikdo si tu důstojnost nemůže vzít sám, nýbrž musí být povolán.*⁽¹⁾ Ježíš si je vybere ze svých učedníků a pošle je svým jménem k tobě jako své zástupce, kteří mají stejné poslání, s jakým Otec Jeho poslal na tento svět: *aby všude procházeli a prokazovali dobrodiní.*⁽²⁾ Tím největším dobrodiním je moc, aby jako On *uzdravovali všechny, které opanoval ďábel.*⁽³⁾

Den milosrdenství

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Posílám vás, jako mě poslal Otec.

Budeš nyní svědkem vnějšího svátostného znamení, kterým předává slavnostně svou moc, aby o tom nebylo žádných pochyb: *Dýchne na ně se slovy: „Přijměte Ducha Svatého.“*

V takto udělené pravomoci je také tvoje jistota. Kdysi se nemocní Ježíše dotýkali, aby byli uzdraveni. Nemusíš jim závidět, i ty se máš na koho obrátit. Tak jako šel malomocný za Ježíšem, i ty můžeš jít za Kristovým knězem a se stejnou vírou a důvěrou prosit: *Chceš-li, můžeš mě očistit.*⁽⁴⁾ Jestliže chápeš, že každý hřích je pro tebe mnohem větší zlo než tělesné malomocenství, nemůžeš být Ježíši dostatečně vděčný, že zanechává zde na zemi tak nedocenitelný dar své dobrotivé moci a milosrdenství. Kristův zplnomocněný služebník tě může svátostným znamením moci Ducha Svatého vytrhnout z moci Zlého. *I kdyby byly tvoje hříchy jako šarlat, vybilí se jako sníh.*⁽⁵⁾ Abys však mohl *čerpat s radostí vodu z pramenů spásy*⁽⁶⁾, musíš být veden tím, co přivádělo nemocné k Pánu a co on tak oceňoval a zdůrazňoval: byla to **víra**. Tvá víra je podmínkou, aby byl Pán pro tebe nadále přítomen svou milosrdnou božskou mocí.

Aby posílil kořeny víry ve tvém srdci, zve tě Ježíš ještě jednou do Večeřadla na setkání s apoštolem Tomášem. Před týdnem nebyl přítomen a neuvěřil tomu, co mu vyprávěli jeho spolubratři. Jejich svědectví však již bylo svědectví zplnomocněných správců Božích tajemství. Blíženec není schopen uvěřit, že Ježíš je opět živ, ani tomu, že svým vyvoleným přátelům svěřil tak velkou moc.

Jeho pochybnost má posílnit tvou víru. Tomášova nevěra není nevěrou pýchy ani tvrdého srdce. Je to spíše nevěra nadměrného úžasu nad velikostí darů, které přesahují všechno pomyšlení. Tváří v tvář svému Příteli však bez váhání vyznává: *Pán můj a Bůh můj!* Připoj se k jeho vyznání. Máš k tomu mnoho důvodů. Ježíš ti dovoluje i bez tvé žádosti mnohem více, než o co žádal Tomáš: celého tě ukry-

Liturgická čtení

1. čtení - Sk 5,12-16

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou.

Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a nosítka, aby až půjde Petr okolo, alespoň jeho stín padl na někoho z nich. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy; a ti všichni byli uzdravováni.

2. čtení - Zj 1,9-11a.12-13.17-19

Já, Jan, váš bratr, účastník vašich soužení, Království i vytrvalosti v Ježíši, dostal jsem se pro (hlásání) Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. (A jednou) v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevními obcím.“

Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícňů a uprostřed těch svícňů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou na prsou zlatým pásem. Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj! Já jsem První i Poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle

Dokončení na str. 5

je do svaté rány svého boku, jestliže uvěříš těm, kteří ti o něm vydávají svědectví. Pros Pána, aby tě mohl přiřadit mezi *blahoslavené, kteří neviděli, a uvěřili*. I když ho tvé smysly nevidí, *z víry máš jistotu, že je to Ježíš Kristus, Syn Boží, který ti posílá své kněze, abys pro svou víru měl život v jeho jménu.*

Pro naše oči je to podivuhodné, ale je tomu skutečně tak: Toto je veliký den Milosrdenství, který učinil Pán, jásej a raduj se z něho.⁽⁷⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Žid 5,4; ⁽²⁾ srov. Sk 10,38; ⁽³⁾ tamt.; ⁽⁴⁾ Mt 8,2;

⁽⁵⁾ Iz 1,18; ⁽⁶⁾ srov. Iz 12,3; ⁽⁷⁾ srov. Ž 117,24

Svátek Božího milosrdenství

Papež Jan Pavel II. nás vyzval, abychom o 2. neděli velikonoční slavili svátek Božího Otcova milosrdenství. Pro dnešní zmatený svět je Boží milosrdenství absolutně nutné. Lidstvo se samo zachránit nemůže.

„Bůh je láska,“ říká nám apoštol Jan. A z tohoto důvodu měl Bůh po našem pádu do hříchu touhu, aby nám odpustil, a poslal svého Syna, aby se stal k naší spáse člověkem. Jeho láska se tedy stala milosrdnou láskou, to znamená, že jeho srdce se chtělo sklonit k naší ubohosti, aby ji zmírnilo a vyčistilo a darovalo nám znovu milost stát se svatými, jakými jsme byli v pozemském ráji.

Toto Boží milosrdenství se ukazuje ve svátosti smíření. Oslavený Ježíš propůjčil apoštolům moc odpouštět lidem hříchy, nebo je neodpustit, což znamená: odpustit jim jejich provinění, jestliže ukážou upřímnou lítost a pevné předsevzetí nikdy se jich nedopouštět.

Boží odpuštění působí tedy tak, že dává hříšníkovi tři milosti:

- První milost ho činí zase dítětem Božím, které je smířené s Otcem;
- druhá ho učí odpouštět tak, jak Bůh jemu odpustil jeho vlastní hříchy;
- ta třetí spočívá v přijetí posvěcující milosti, která mu pomáhá, aby se stal lepším křesťanem a neupadal znovu do hříchu a aby postupně konal pokroky v dokonalejší lásce.

Ježíš odpouští Tomášovi jeho nevíru a navštívil ho, aby ho poučil, že nemá zoufat nad Bohem a má věřit slovům svých věřících bratří. Zjevuje se mu, aby Tomáš uskutečnil svůj úmysl a vložil svůj prst do rány a ruku do boku. Tím se Tomáš ujistil, že Ježíš vstal a že je oslavený, a vzhledem ke zjevené přítomnosti oslaveného Ježíše přišel k víře. V Ježíšově přítomnosti se musel Tomáš přesvědčit a svoji nevíru vůči Ježíšovi, který předpověděl svoje zmrtvýchvstání, veřejně dosvědčit.

Tomáš poznává zmrtvýchvstalého Ježíše a vyznává ve své příkladné výpovědi víry: „Můj Pán a můj Bůh!“ svoji víru v Ježíše, Pána, Syna Božího, který je jeho Bohem v lidské podobě a je Spasitelem lidstva. V těchto dvou slovech spočívá celé

uznání jeho lidské ubohosti a chvála na moc lásky milosrdného Krista. Ježíš zve Tomáše, aby se stal svatým Tomášem, to znamená, aby přestal pochybovat o Bohu a jeho slovu, nýbrž aby s láskou a s jistotou věřil jeho slovům života.

Tomáš se zase stal věrným apoštolem, který byl očištěn Kristovým odpuštěním. Ježíš využívá slabosti svého učedníka, aby připomněl jemu a celému lidstvu to, že víra se navrátila Tomášovi proto, že byla potvrzena přítomností živého Krista. Ale všichni, kteří věří, aniž by Ježíše viděli, jsou blahoslavení, protože ma-

jí opravdovou víru, která se Bohu líbí: tu víru, která nepochybuje ani o něm, ani o jeho slovu a spočívá v opravdové lásce k jeho osobě a je pokorným uznáním Ježíše, pravého Boha a pravého člověka.

Ježíš dopustil toto pochybování apoštola Tomáše, aby si bylo lidstvo vědomo, že je Synem Božím a Mesiášem a že člověk má skrze víru v Ježíše Krista život věčný. Ale tento život je zakotven také v lásce k Bohu a tato láska se ukazuje dodržováním jeho přikázání, která chrání náš život a – když se budou zachovávat – stále vedou k nebi. Dodržovat deset přikázání lásky Boží znamená: jemu se klanět, jeho uctívat a s ním se každou neděli setkávat, abychom přijímali jeho milost a vítězili nad světem svojí vírou a svojí láskou k lidem a ke společnosti.

Člověk byl vodou křtu a krví na kříži obětovaného Beránka očištěn od svého hříchu. Když tedy ve své křesťanské víře vydávám svědectví o Kristu, znamená to, že každému člověku zvěstuji, že Ježíš je pravda a láska. On je proto mým životním ideálem, a to slovem lásky, kterou mi dává, a on je také nejjistějším prostředkem, jak následovat toto slovo lásky tím, že mi dává skrze církev smíření a skrze Eucharistii svátostnou milost.

Ježíš trpí tím, že jenom tak málo lidí přichází do kostela a že se lidé vyhýbají,

aby se s ním sjednotili, aby jeho a své bližní lépe milovali a tím zakusili ve společenství pokoj a jednotu opravdové lásky. Na toto téma řekl Ježíš polské řádové sestře Faustyně, kterou svatořečil Jan Pavel II. dne 30. dubna 2000: „Toužím se sjednocovat s dušemi lidí; je mým potěšením spojovat se s dušemi. Věz, má dceró, když přicházím ve svatém přijímání do srdce člověka, mám plnou náruč rozmanitých milostí a toužím je duši dát, ale duše si mě ani nevšímnu, nechávají mě samotného a zabývají se něčím jiným. Jak je mi smutno, že duše nepoznaly lásku. Jednají se mnou jako s čímsi mrtvým. (...) Ach, jak mě bolí, že se duše se mnou tak málo spojují ve svatém přijímání. Čekám na duše, a ony jsou ke mně lhostejné. Tak něžně a upřímně je miluji, a ony mi nevěří. Chci je zahrnout milostmi – ony je nechtějí přijmout. Jednají se mnou jako s čímsi mrtvým, a přece mám Srdce plné lásky a milosrdenství.“ (Deníček, 1385 a 1447)

Ježíš ještě řekl sestře Faustyně, že jsou tři prostředky, jak prokazovat milosrdenství: Prvním je čin, druhým slovo a třetím modlitba. Je zřejmé, že se musíme, abychom svým nepřítelům odpustili, za ně modlit, abychom dostali milost milovat je tak, jak chce Bůh. Druhý způsob spočívá v tom, hlásat, jak blahodárné je odpuštění, přičemž máme upřímně vyjadřovat přání odpuštění a zastavit všechny pomluvy proti těm, kdo nás urazili.

Třetí způsob spočívá v tom, našim nepřítelům veřejně odpustit a naše smíření ostentativně dát lidem na vědomí. Odpustit znamená dvakrát více v tichosti milovat. V té tichosti lásky, která neodsuzuje a která se spojuje s Bohem v modlitbě díky a klanění, abych svoje odpuštění mohl věrně žít, protože ono je zárukou svornosti v rodině, na pracovišti a ve společnosti.

Proto můžeme o tomto svátku Pánova milosrdenství vzpomenout na ty všechny, kteří jménem Kristovým upřímně odpustili a kteří v srdcích svých trapičů vyvolali neklid a někdy i obrácení. To byl případ františkána P. Maxmiliána Kolbeho, který přišel o život v koncentračním táboře Osvětim 14. srpna 1941. On vydal svůj život za jednoho polského otce rodiny, Franciszka Gajowniczka. Současně připravil na smrt devět mužů, kteří spolu s ním zemřeli v bunkru hladu. Jeho příkladná odvaha pohnula nacistu Palicha, aby přijal

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

► výměnu života Maxmiliána Kolbeho za život onoho polského vojáka a otce rodiny. P. Maxmilián Kolbe odpustil svým nacionálně-socialistickým mučitelům, stejně jako odpustil Kristus svým katanům, a ukázal lidem v dějinách, co může způsobit síla lásky Kristovy v duši světce.

Papež Jan Pavel II., který byl poraněn Alim Ağcou 13. května 1981, mu odpustil v prosinci 1984 před televizními kamerami celého světa a obrátil na svého atentátníka zákon lásky Kristovy na kříži: „Otče, odpusť jim, protože nevědí, co činí.“

Svatý jáhen Štěpán byl po Ježíšovi prvním mučedníkem katolické církve. Byl křtěn a umíraje modlil se za své vrahy: „Pane, nepřičítej jim ten hřích.“ (Sk 7,60)

Láska Kristova, která je v lidech, odpouští mučitelům vždycky, kdo by jinak mohl říci, že miluje jako Kristus a s Kristem?

O tomto svátku Božího milosrdenství chceme prosit Pána o jeho odpuštění v našich srdcích, aby v nás působil. Chceme ho prosit, aby nám odpustil naše nedokonalosti a dal nám touhu po radikálním obrácení, abychom už neměli zalíbení v hříších, které se Pánu nelíbí. A potom se chceme odvážit odpustit našim nepřítelům a přerušit řetěz touhy po pomstě a nenávisti, která zatěžuje naše srdce a brání nám zbavit se tohoto závaží, když se onomu odpuštění otevře cesta míru a svornosti. Pokud člověk miluje lidským způsobem, touží po odplatě, ale jakmile miluje v Božím jménu, odpouští.

Tou největší láskou, kterou někdo může lidem nabídnout, je odpuštění hříchů, aby je poznali a byli si vědomi, že jenom Boží láska může vymazat v lidském srdci urážky a zločiny a znovu nastolit spravedlnost a mír. Ano, jenom pravá a posvěcující láska Kristova může člověka přivést k tomu, aby vyšel ze své bolesti a ze své touhy po spravedlnosti a tomu, kdo ho napadl, nabídl Boží pokoj v síle a mírnosti jeho milosrdenství. Když nám Bůh odpustil skrze smrt svého Syna, nemůže žádný člověk odpustit, aniž by nezemřel sám sobě a nevzdal se touhy po odplatě a po lidské spravedlnosti, aby byl s Kristem ve štědrosti a velikosti jeho milosrdenství zajedno.

Amen.

Z Maria heute 4/2015 přeložil -mp-

- jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nyní i to, které přijde později.“

Evangelium - Jan 20,19-31

Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se.

Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha Svátého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána.“

On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho rukou jizvy po hřebcích a nevložit svůj prst na místo hřebů a nevložit svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“

Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

Milosrdenství a útěcha

- dokončení katecheze Svatého otce ze str. 2

Znovu se ozdobíš svými bubínky a vyjdeš do reje jásajících.“ (Jer 31,3-4) Pán je věrný, neopouští v neútěše. Bůh miluje bezmeznou láskou, kterou nemůže zbrzdit ani hřích, a díky Bohu se plní srdce člověka radostí a útěchou.

Útěšný sen návratu do vlasti pokračuje slovy proroka adresovanými těm, kdo se vrátí do Jeruzaléma: „Přijdou s radostným voláním na Siónskou výšinu, pohrnou se k Hospodinovým dobrodiním, k obilí, vínu a oleji, k ovcím a hovězímu dobytku. Budou jako dobře zavlažovaná zahrada, nebudou už chřadnout.“ (Jer 31,12) V radosti a uznání se vyhnanci vrátí na Sión, vystoupí na posvátnou horu k Božímu domu a budou tak moci znovu zpívat hymny a písně Pánu, který je vysvobodil. Tento návrat do Jeruzaléma a k jeho dobrodiním je popsán slovesem, které doslova znamená „valit se, proudit“. Lid je nahlížen v paradoxním pohybu jakožto dravá řeka, která teče na Siónskou horu a stoupá k vrcholu. Je to odvážný obraz sdělující velikost Pánova milosrdenství!

Země, kterou lid musel opustit, se stala kořistí nepřátel a je zpustošena. Nyní však oživuje a vzkvétá. A vyhnanci budou

jako zavodněná zahrada, jako plodná země. Izrael, uvedený Pánem zpět do své vlasti, bude svědkem vítězství života nad smrtí, požehnání nad prokletím.

Takto je lid povzbuzen a potěšen Bohem. Slovo *potěšen* je důležité. Navrátilci obdrží život z pramene, který je zdarma zavlažuje. Prorok v této souvislosti oznamuje plnost radosti a prohlašuje opět jménem Božím: „Jejich smutek proměním v jasot, utěším je, rozveselím je po jejich trápení.“ (Jer 31,13)

Žalm říká, že až se vrátí do vlasti, budou jejich ústa plná smíchu. Bude to radost nevýslovná. A takto chce Pán obdarovat také každého z nás svým odpuštěním, které obrací a smírjuje. Prorok Jeremiáš nám předal zvěst a podal návrat vyhnanců jako velký symbol útěchy darované srdci, které se obrací. Toto prorokovo poselství naplnil Pán Ježíš. Pravý a radikální návrat z exilu a utěšné světlo po temné krizi víry se uskutečňuje o Velikonocích, v plné a definitivní zkušenosti Boží lásky, milosrdné lásky, která obdařuje radostí, pokojem a věčným životem.

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádía Vatikán

Milosrdenství v křesťanské víře

Rozhovor s emeritním papežem Benediktem XVI.

Deník *L'Osservatore Romano* otiskl rozhovor s Benediktem XVI. publikovaný v knize *Per mezzo della fede. Dottrina della giustificazione ed esperienza di Dio nella predicazione della Chiesa e negli Esercizi Spirituali*, a cura del gesuita Daniele Libanori, Cinisello Balsamo, Edizioni San Paolo, 2016, str. 208 (Prostřednictvím víry. Nauka o ospravedlnění a zkušenost Boha v hlásání církve a v duchovních cvičeních). Emeritní papež zde mluví o centralitě milosrdenství v křesťanské víře. Rozhovor vznikl před půl rokem z iniciativy belgického teologa P. Jacquesa Servaise SJ jako příspěvek na sympozium pořádané ve dnech 8.–10. října 2015 při římském kostele *del Gesù* a byl přečten německy Mons. Georgem Gänsweinem. Autorizovaný italský překlad byl vatikánským deníkem publikován 17. března 2016.

* * *

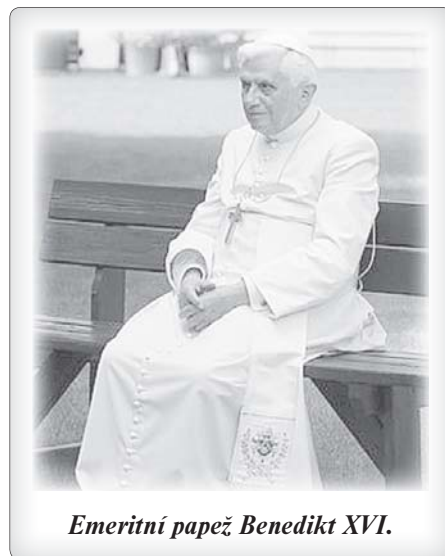
Jacques Servais SJ: Svatosti, tématem letošního studijního sympozia (8.–10. října 2015) pořádaného rektorem kostela del Gesù v Římě je ospravedlnění z víry. Poslední díl Vašich Opera omnia klade důraz na Vaše zásadní tvrzení: „Věra není idea, nýbrž život.“ V souvislosti se známým pavlovským výrazem (Řím 3,28) jste mluvil o dvojí transcenci: „Věra je dar, který věřící sdílí ve společenství, jež je plodem Božího daru.“ (Glaube ist Gabe durch die Gemeinschaft, die sich selbst gegeben wird. – GS IV, 512) Mohl byste vysvětlit, co jste tím měl na mysli, přirozeně s ohledem na skutečnost, že předmětem našeho sympozia je objasnění pastorální teologie a oživení duchovní zkušenosti věřících?

Benedikt XVI.: Jde o otázku, co je to víra a jak dojít k víře. Na jedné straně je víra hluboký osobní kontakt s Bohem, dotýká se mě v mém nejnějnějším tkanivu a staví mne před živého Boha v absolutní bezprostřednosti, takže s Ním mohu mluvit, mít Jej rád a být s Ním ve společenství. Zároveň má však tato maximálně osobní skutečnost neoddělitelně co do činění se společenstvím. Podstatou víry je skutečnost mého začlenění do plurálu Božích dětí, do putujícího společenství bratří a sester. Víra pochází ze slyšení (*fides ex auditu*), učí svatý Pavel. Slyšení vždycky předpokládá někoho druhého. Víra není produktem reflexe, ani snahou proniknout své vlastní bytí. Obojí může být přítomno, ale neobejde se bez slyšení, kterým mne zvnějšku Bůh oslovuje, počínaje dějinami, jejichž je tvůrcem. Abych mohl věřit, potřebuji svědky, kteří se setkali s Bohem a zpřístupnili mi Jej. Církve

nečinila sama sebe, byla stvořena Bohem, který ji stále utváří. To má svůj výraz ve svátostech, především ve křtu. Vstupuji do církve nikoli nějakým byrokratickým úkonem, nýbrž skrze tuto svátost. Znamená to, že jsem přijat do společenství, které nezačalo samo od sebe a sahá za sebe. Pastorační, která má v úmyslu formovat duchovní zkušenost věřících, musí vycházet z těchto zásadních daností. Je nezbytné opustit ideu církve, která produkuje sama sebe, a dát vyniknout tomu, že církev se stává společenstvím v přijímání Kristova těla. Musí přivádět k setkání s Ježíšem Kristem a vést k jeho svátostné přítomnosti.

*Když jste byl prefektem Kongregace pro nauku víry a komentoval jste Společné prohlášení katolické církve a Světové luterské federace o ospravedlnění z víry z 31. října 1999, poukázal jste na rozdílnou Lutherovu mentalitu, pokud jde o otázku spásy a otázku blahoslavenství, jak ji on kladl. Lutherově náboženské zkušenosti dominovala hrůza před Božím hněvem, což je pocit, který je poněkud cizí dnešnímu člověku, poznamenanému spíše pocitem absence Boha (srov. Váš článek pro časopis *Communio* z roku 2000, 430). Může Pavlovo učení o ospravedlnění z víry v tomto novém kontextu dostitihnout „náboženskou“ nebo alespoň „elementární“ zkušenost našich současníků?*

Napřed bych znovu zdůraznil, co jsem k této problematice napsal ve zmíněném časopise. U dnešního člověka ve srovnání s Lutherovou dobou a vzhledem ke klasické perspektivě křesťanské víry došlo k určitému převratu, neboť už to není

Emeritní papež Benedikt XVI.

člověk, který věří, že potřebuje být před Bohem ospravedlněn, nýbrž domnívá se, že Bůh by se měl ospravedlnit za všechny hrůzy, které ve světě jsou, za bídu lidské bytosti a za všechno, co v posledku závisí na Něm. V této souvislosti považuji za příznačné to, že katolický teolog dokonce přímo a formálně toto převrácení přijímá: Kristus prý netrpěl za hříchy lidí, ale takřikajíc smazal Boží viny. A třebaže většina křesťanů nesdílí tak drastické převrácení naší víry, lze říci, že z toho všeho vychází najevo základní tendence naší doby. Když Johann Baptist Metz tvrdí, že dnešní teologie musí být „vnímavá pro teodiceu“ (*theodizeeempfindlich*), zdůrazňuje pozitivním způsobem tentýž problém. Odhlédneme-li od takto radikálního popření církevního pojetí vztahu mezi Bohem a člověkem, má dnešní člověk zcela povšechný dojem, že Bůh nemůže většinu lidstva nechat jít do záhuby. Kdysi typická starost o spásu se tedy vytratila. Nicméně, podle mého názoru, nadále a jinak trvá pocit, že potřebujeme milost a odpuštění. Pro mne je „znamením času“ skutečnost, že pojem Božího milosrdenství se stále více stává ústředním a dominantním, počínaje sestrou Faustynou. Její vize různými způsoby hluboce odrážejí tento obraz Boží, který je vlastní dnešnímu člověku, i lidskou touhou po božské dobrotě. Papež Jan Pavel II. byl hluboce proniknut tímto podnětem, ačkoli se to ne vždycky výslovně projevovalo. Určitě však není náhoda, že jeho poslední kniha, která vyšla těsně před jeho smrtí, mluví o Božím milosrdenství. Na základě zkušeností, ve kte-

Dominikáni spustili nový web o 800leté historii řádu

Životopis svatého Dominika i s bohatým obrazovým doprovodem, videa o dominikánských místech, katalog světců řádu nebo další významné osobnosti. To vše je možné nově nalézt na webu <http://800lethistorie.op.cz>, který mapuje 800 let dominikánského řádu. Jak uvádějí čeští dominikáni, nové webové stránky byly spuštěny v roce oslav 800. vý-

ročí od založení řádu a u příležitosti kanonické vizitace magistrem (celosvětovým představeným) Brunem Cadore. Stránky vycházejí z francouzské předlohy <http://historia.op.org>, kterou zpracoval přední historik dominikánského řádu Augustin Laffay, a jsou stále doplňovány.

Podle www.op.cz

► rých již od prvních let svého života vnímal veškerou krutost lidí, prohlašuje, že milosrdenství je jedinou pravou a poslední účinnou reakcí na moc zla. Jedině tam, kde je milosrdenství, končí krutost, končí zlo a násilí. Papež František se nachází plně v této linii. Jeho pastorační praxe se vyjadřuje právě tím, že k nám nepřetržitě promlouvá o Božím milosrdenství. Milosrdenství je tím, co nás žene k Bohu, zatímco jeho spravedlnost nás děsí. Podle mého mínění tím vychází najevo, že pod patinou sebejistoty a sebeospravedlnění skrývá dnešní člověk hluboké poznání svých ran a svojí nehodnosti před Bohem. Člověk očekává milosrdenství. Určitě není náhoda, že podobenství o milosrdném Samaritánovi je pro současníky obzvláště přitažlivé. A nejenom proto, že v něm je silně zdůrazněna sociální složka křesťanské existence, ani proto, že se v něm Samaritán, nenáboženský člověk, jeví ve srovnání s náboženskými představiteli jako ten, kdo jedná opravdu v souladu s Bohem, zatímco oficiální náboženští představitelé jsou vůči Bohu takřkajíc imunní. Je zřejmé, že modernímu člověku se to líbí. Zdá se mi však stejně důležité, že lidé v hloubi očekávají, že jim Samaritán přijde na pomoc, že se k nim skloní, nalije olej do jejich ran, postará se o ně a uzdraví je. V posledku totiž vědí, že potřebují Boží milosrdenství a jemnocit. Uprostřed tvrdosti technizovaného světa, kde se na city už nebere zřetel, však roste očekávání spásnosné lásky, která bude dána zdarma. Domnívám se, že z hlediska Božího milosrdenství, které všichni hledají, je možné také dnes interpretovat základní jádro nauky o ospravedlnění a nechat vyjít najevo plnost jeho významu.

Když Anselm říká, že Kristus musel zemřít na kříži, aby odčinil nekonečnou urážku učiněnou Bohu, a tak obnovil porušený řád, užívá přitom jazyk, který je pro moderního člověka obtížně přijatelný. Tímto vyjadřováním hrozí, že vznikne obraz hněvajícího se Boha, který byl uražen hříchem člověka a ocitl se v emotivním stavu vzteku a agresivity, jež známe z vlastní zkušenosti. Jak je možné mluvit o Boží spravedlnosti, aniž by to ohrozilo – dnes již věřícími přijatou – jistotu, že Bůh křesťanů je Bohem „nekonečně milosrdným“ (Ef 2,4)?

Koncepce svatého Anselma je pro nás dnes zajisté nesrozumitelná. Naším úkolem je pokusit se znovu pochopit pravdu, která se skrývá za tímto způsobem vyjadřování. Za sebe formuluji k tomuto bodu tři hlediska:

a) Protiklad mezi Otcem, který klade absolutní důraz na spravedlnost, a Synem, který je poslušen Otce a z poslušnosti přijímá krutý požadavek spravedlnosti, není nepochopitelný pouze dnes, ale na základě trojiční teologie je mylný sám o sobě. Otec a Syn jsou jedno a jejich vůle je *ab intrinseco* (z vnitřního popudu) jedna jediná. Když Syn v Getsemanské zahradě zápasí s Otcovou vůlí, nejde o přijetí Otcova krutého ustanovení, nýbrž o vtažení lidství do Boží vůle. K tomuto vztahu dvou vůlí Otce a Syna se ještě budeme muset vrátit.

b) Proč tedy kříž a odčinění vin? V zákrutech moderního myšlení, o nichž byla řeč výše, lze formulovat nově odpověď na tyto otázky. Postavme se před neuvěřitelné množství zla, násilí, lži, nenávisti, krutosti a pýchy, které zachvacuje a pustoší celý svět. Tuto masu zla jednoduše nemůžeme prohlásit za neexistující ani Bůh. Musí nastat očista, zpracování a potření. Starozákonní Izrael byl přesvědčen, že každodenní oběť za hříchy a zejména velká liturgie dne smíření (*jom kipur*) byly nezbytné jako protiváha k masě zla, které je ve světě přítomno, a jedině tímto vyvážením mohl svět zůstat snesitelným. Když přestaly chrámové oběti, bylo třeba se tápat, co postavit proti převažující moci zla a jak nalézt její protiváhu. Křesťané věděli, že zničený chrám byl nahrazen vzkříšeným tělem ukřižovaného Pána a že v jeho radikální a nezměrné lásce vznikla protiváha k nezměrné přítomnosti zla. Věděli také, že tvář v tvář přesile zla mohla stačit jedině nekonečná láska, jedině nekonečné odčinění. Věděli, že ukřižovaný

a vzkříšený Kristus je moc, která se může postavit proti zlu a která spasí svět. A na tomto základě budou také moci porozumět smyslu svého utrpení, které je včleněno do Kristovy trpící lásky a je součástí její vykupitelské moci. Výše jsem citoval teologa, podle něhož Bůh musel trpět za svoje viny ve vztahu ke světu. Nyní z této obrácené perspektivy plyne následující pravda: Bůh jednoduše nemůže masu zla vyvěrající ze svobody, kterou On sám udělil, ponechat tak, jak je. Jedině On tím, že se přijde účastnit utrpení světa, může vykoupit svět.

c) Na těchto základech je patrnější vztah mezi Otcem a Synem. Ocituji v této souvislosti jednu pasáž z de Lubacovy knihy o Origenovi, která se mi zdá velice jasná: „Vykupitel vstoupil na svět ze soucitu k lidskému rodu. Vzal na sebe naše strasti ještě předtím, než byl ukřižován, ba dokonce ještě předtím, nežli se k nám sklonil, aby přijal naše tělo: kdyby je nepoznal předtím, nebyl by přišel vzít na sebe náš lidský život. Čím však byly ony strasti, které kvůli nám zakoušel předem? Byla to trýzeň lásky. Copak ale sám Otec, Bůh veškerenstva, který překypuje velkodušností, trpělivostí, milosrdenstvím a soucitem, tím v určitém smyslu netrpí rovněž? »Hospodin, tvůj Bůh, tě nesl, jako člověk nosí své dítě, po celou cestu, kterou jste šli, až jste došli na toto místo.« (Dt 1,31) Bůh k nám zaujímá vztah podobně, jako Syn Boží bere na sebe naše utrpení. Samotný Otec nepostrádá vášně! Je-li vzýván, potom musí znát milosrdenství a soucit. Vnímá trýzeň lásky.“ (*Homie k Ezechieli 6,6*) V některých krajích Německa existovala velmi dojemná pobožnost, ve které se rozjímalo o *bídě Boží* (die Not Gottes) – „Boží nouzi“. Vybavuje se mi působivý obraz představující trpícího Otce, který otcovsky vnitřně sdílí Synovo utrpení. Také obraz „trůnu milosti“ je

▶ součástí této pobožnosti: Otec drží kříž a Ukřižovaného, laskavě se nad Ním sklání a takřikajíc společně je na kříži také. Grandiózně a čistě je tak zachyceno, co znamená Boží milosrdenství a Boží účast na utrpení člověka. Nejedná se o krutou spravedlnost, ani o fanatismus Otce, nýbrž o pravdu a realitu stvoření: opravdové vnitřní překonání zla je vpsledku uskutečnitelné pouze utrpením lásky.

Ignác z Loyoly v Duchovních cvičeních nepoužívá na rozdíl od sv. Pavla starozákonní obrazy pomsty (srov. 2 Sol 1,5-9), neměně však vybízí k rozjímání o lidech, kteří „sestupují do pekla“ (č. 102), a to „bezpočetně mnozí za méně hříchů, než jsem spáchal já“ (č. 52). V tomto duchu žil svatý František Xaverský svoji pastorační činnost. Byl přesvědčen, že se má pokusit zachránit z děsivého údělu věčného zavržení pokud možno co nejvíce „nevěřících“. Tato nauka byla formulována na Tridentuském koncilu sentencí o soudu nad dobrými a zlymi, potom radikalizována jansenisty a mnohem obšírněji převzata Katechismem katolické církve (633, 1037). Lze říci, že v tomto bodě došlo v posledních desetiletích k nějakému „vývoji dogmatu“, na který by měl Katechismus nutně brát zřetel?

Není pochyb o tom, že v tomto bodě stojíme před hlubokou evolucí dogmatu. Zatímco otcové a teologové středověku se ještě mohli domnívat, že se v podstatě celé lidstvo stalo katolickým a že pohanství existuje pouze na okraji, objev Nového světa na počátku novověku radikálně změnil perspektivy. V druhé polovině minulého století se zcela ujalo mínění, že Bůh nemůže nechat jít do záhuby všechny nepokřtěné a čistě přirozené štěstí není ani pro ně reálnou odpovědí na otázku lidské existence. Velcí misionáři 16. století byli ještě přesvědčeni, že kdo není pokřtěn, je navždy zavržen, což vysvětluje jejich misionářské nasazení. V katolické církvi po Druhém vatikánském koncilu však toto přesvědčení bylo zcela opuštěno. Z toho plyne dvojitá hluboká krize. Na jedné straně se zdá, že se tím odnímá motivace k dalšímu misionářskému nadšení. Proč by měli být lidé přesvědčováni k přijetí křesťanské víry, když se mohou spasit i bez ní? Avšak také pro křesťany vyvstala otázka. Stala se totiž problematickou závaznost víry a její životní formy. Pokud

se někdo může spasit také jinak, přestává být nakonec zřejmé, proč by měl být vázán požadavky křesťanské víry a její morálky samotný křesťan. Jestliže však víra a spása už nejsou vzájemně propojeny, ztrácí motivaci také víra. V posledních letech došlo k několika pokusům o formulaci smíření všeobecné nezbytnosti křesťanské víry s možností být spasen i bez ní. Připomenu tady dvě: je to předně velmi známá teze Karla Rahnera o anonymních křesťanech. Tvrdí v ní, že skutečně podstatný základ křesťanské existence, který je rozhodující v řádu spásy, v transcendentální struktuře našeho vědomí, spočívá v otevřenosti ke všemu jinému, směrem ke sjednocení s Bohem. Křesťanská víra údajně vede k uvědomění si toho, co je v člověku jako takovém strukturální. Když se tedy člověk přijme v podstatě svého bytí, naplňuje podstatu křesťanského bytí, přestože je pojmově nezná. Křesťanské se tedy rovná lidskému, a v tomto smyslu je křesťanem každý člověk, který přijímá sám sebe, třebaže si to neuvědomuje. Je pravda, že tato teorie je podmanivá, avšak redukuje křesťanství na pouhou vědomou prezentaci toho, čím je lidská bytost sama o sobě, a odhlíží tudíž od dramatu změny a obnovy, která má v křesťanství ústřední postavení. Ještě méně přijatelné je řešení, které nabízejí teorie náboženského pluralismu, podle nichž všechna náboženská vyznání představují – každé svým způsobem – určitou cestu ke spáse, a v tomto smyslu je třeba považovat jejich účinky za rovnocenné. Kritika náboženství, kterou předkládá Starý zákon, Nový zákon a prvotní církev, je podstatně realističtější, konkrétnější a pravdivější ve svém pečlivém zkoumání různých náboženských vyznání. Tak zjednodušující recepce neodpovídá závažnosti otázky. Připomeňme nakonec zejména Henriho de Lubaca a spolu s ním některé další teology, kteří položili důraz na pojem zástupného prostřednictví. U nich je pro-existence Krista výrazem základního postoje křesťanské existence a církve jako takové. Je pravda, že problém není zcela vyřešen, ale zdá se mi, že jde o vskutku zásadní intuici, týkající se existence každého křesťana. Kristus jako jediný byl a je pro všechny, a křesťané, kteří ve velkolepém obraze svatého Pavla tvoří v tomto světě jeho tělo, mají účast na tomto bytí-

-pro. Křesťané nejsou sami pro sebe, nýbrž s Kristem pro druhé. Není to však zvláštní vstupenka do věčné blaženosti, nýbrž povolání tvořit společně celek. To, co člověk potřebuje ke spáse, je vnitřní otevřenost ve vztahu k Bohu, niterné očekávání a přilnutí k Bohu. To na druhé straně také znamená, že my spolu s Pánem, s nímž jsme se setkali, jdeme vstříc druhým ve snaze učinit pro ně viditelným příchod Boha v Kristu. Je jasné, že je zapotřebí reflektovat celou tuto otázku.

Podle mnoha tzv. „laicistů“, poznamenaných ateismem 19. a 20. století, jak jste zmínil, je nikoli člověk, ale spíše Bůh – pokud existuje – tím, kdo by se měl zodpovídat za nespravedlnosti, za utrpení nevinných a za cynismus moci, jehož jsme ve světě a v dějinách bezmocnými svědky (srov. Spe salvi, 42). Ve svoji knize Ježíš Nazaretský přisvědčujete tomu, co je pro ně – i pro nás – pohoršením: „Bezpráví, zlo jako realita nemůže být prostě ignorováno, ponecháno tak, jak je. Musí být zpracováno, poráženo. Jen to je pravé milosrdenství.“ (Ježíš Nazaretský II., Barrister & Principal 2011, str. 89). V jakém smyslu je svátost smíření jedním z míst, kde dochází k „odčinění“ spáchaného zla?

Snažil jsem se souhrnně vyložit základní body týkající se tohoto problému v odpovědi na třetí otázku. Protiváha k vládě zla může spočívat v první řadě jenom v božsko-lidské lásce Ježíše Krista, která je vřdycky větší než jakákoli možná moc zla. Je však nezbytné, abychom se včlenili do této odpovědi, kterou dává Bůh prostřednictvím Ježíše Krista. Třebaže jednotlivec je zodpovědný za zlomek zla a je tudíž spoluvínikem jeho moci, spolu s Kristem může přesto „doplňovat to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap“ (srov. Kol 1,24). Svátost pokání má na tomto poli jistě důležitou roli. Znamená, že se necháváme neustále utvářet a přetvářet Kristem a neustále přecházíme od těch, kdo pustoší, k tomu, kdo zachraňuje.

*Z deníku L'Osservatore Romano
17. března 2016 přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

*Převzato z www.radiovaticana.cz
(redakčně upraveno)*

Suma o darech svatého Josefa (20)

PRVNÍ ČÁST

Kapitola XV: Dar řemeslné dovednosti

Svatý Josef vykonával mezi smrtelníky tesařské řemeslo. O Kristu totiž židé namítali: „Copak to není syn tesařův?“⁽¹⁾ A jak se zbožně a velmi rozumně věří, tentýž Spasitel, když dosáhl přiměřeného věku, pak pro svou poslušnost Josefovi jako otci mu často pomáhal. Proto i samotný Pán Ježíš byl židy nazýván tesařem, jak je to uvedeno v 6. kapitole Markova evangelia (v. 3): „Copak to není ten tesař, syn Mariin?“ Také Anselm⁽²⁾ praví: „Nemyslí si, že se oddáváš něčemu hloupoučkému, jestliže kontempluješ jeho (totiž Ježíše) jako dítě mezi ostatními dětmi v Nazaretě a jestliže ho nazíráš, jak je poslušný své matce a jak pomáhá v práci svému pěstounovi.“ A sv. Basil říká: „Od nejranějšího věku poslouchal své rodiče a pokorně a uctivě podstupoval jakoukoliv tělesnou práci.“

Pro to, aby Josef vykonával toto svaté řemeslo, mluví mnoho nejvyšších důvodů.

Za prvé, slušelo se, aby strážce Stroma života⁽³⁾ vykonával takovéto tesařské dovednosti, jejichž konáním také Noe obnovil lidský rod.

Totéž říká sv. Jan Zlatouústý ve svých homiliích na Matoušovo evangelium: „Maria byla provdána za tesaře proto, že Kristus, snoubenec církve, uskutečnil veškerou spásu lidí skrze dřevo kříže.“

Bylo dále vhodné, aby se Josef zabýval tesařským uměním kvůli půvabu materiálu. Dřevo je totiž čistý a krásný materiál, snadno přijímající jakoukoliv formu. Je to obecné řemeslo, potřebné pro obyvatele měst i vesnic, takže neexistuje žádná lidská společnost, která by ho nevyužívala. Proto Josef, který měl svým řemeslem zajišťovat Synu Božímu obživu a s ním putovat po různých krajích světa, byl po zásluze určen Bohem k tomu, aby byl tesařem.

Tesařské řemeslo je rovněž všude užitečné a je méně než ostatní řemesla vystaveno podezření z podvádění.

Taktéž se mu kvůli jeho nízkosti zřídka věnují šlechtici či vojáci, a proto, mají-li jeho služeb zapotřebí, povolávají k sobě

řemeslníky. Toto všechno se pak obdivuhodným způsobem shodovalo s pokojným a samotou vyhledávajícím životem nejsvětější a ustavičné Panny.

Dodejme, že tesařovi obvykle muži i ženy velmi rádi slouží i v nejmenších potřebách, protože každá rodina potřebuje každodenní pomoc tesařského řemesla.

Nakonec se díky tesařské dovednosti velmi snadno připravují lůžka, kuchyně a obydlí pro rodiny na cestách, což Matka Boží a Syn, pobývající dlouho ve vyhnanství, potřebovali.

Kéž tedy věřící kontemplují našeho Spasitele, Pána Ježíše Krista, jak během jednotlivých období svého života až do svých třiceti let přebýval mezi lidmi takřka jako pouhý člověk, ovšem s jistou vznešeností a majestátem ve svém chování. Značnou část dne trávil v chrámu nebo v synagogách, a tak dával ponaučení, že toto je nejvznešenější způsob života, který nejvíce odpovídá cíli člověka. Doma neutíkal před žádnou pomocí své matce. A Josefa, který vykonával své tesařské řemeslo, potěšoval svými božskými slovy, pokornou poslušností a jasmem své radostné tváře. Ó, jak často říkával Ježíš Josefovi, jenž pracoval: „Ó můj nejdražší otče, pro tuto tvou práci ti dám věčnou odměnu. Na tomto světě jsem totiž svým vyvoleným přislíbil utrpení a námahy. Budou podstupovat nesčetné těžkosti, avšak budou-li mě poslušni, takřka se nebudou obávat ukrutností.“ Na což mu Josef odpovídal: „Ó Synu, ó nejvyšší Bože, není radost naslouchat tvé řeči dostatečnou a vše převyšující odměnou této mé práce? Vždyť tvůj hlas je pro mne nadmíru lahodný a tvá řeč je sladší než med. Ó, kdyby se tvému majestátu zalíbilo učinit lidem známými tvou krásu a tvé Božství, vynasnažil bych se zasvětit ti chrámu a oltáře. Avšak plnění tvé vůle je lepší než jakákoliv oběť. Přijmi, Synu Boží, práci, kterou vykonávám toto své tesařské řemeslo, jako projev pocty za svou nesmírnou lásku, s kterou jsi mě vyvolil za toho, kdo je pokládán za tvého otce. Tobě na nebi slouží andělé a zde na zemi člověk

tesař. Ty, který jsi nejšťastnější blažeností blažených duchů, nyní neopovrhujes poskytovat útěchu člověku, řemeslníkovi.“

Pročež svatý Bonaventura praví: „Když se Pán navrátil z Egypta, byl poddán svým rodičům v městě Nazaretě, kde s nimi bydlel až do počátku svých třiceti let. Co je však podivuhodné, je, že se v Písmu svatém neuvádí, že by v celém tomto čase něco vykonal. O čem tedy budeme rozjímat, že konal, když nelze říci, že by Pán byl po takovou dobu nečinný a nic neučinil? Jestliže však něco učinil, proč to nebylo zapsáno, jak tomu bylo u ostatních jeho činů? Něco takového mohou říci o Bohu jen nemoudří. Budeš-li to dobře pozorovat, budeš moci jasně vidět, že tím, že nic neučinil, vykonal velkolepé věci. Unikl společnosti lidí a rozmluvě s nimi. Šel do synagogy a stál tam na tom nejlepším a nejskrytějších místě. Vrať se domů, kde byl se svou

Matkou, a někdy pomáhal svému pěstounovi. Trávil den tím, že odcházel od lidí a k nim se navracel, a to tak, jako by lidi neviděl. Šťastný Josef usiloval svým tesařským uměním o zajištění živobytí a Panna Maria předla a šila. Tím zajišťovala svému snoubenci a synu živobytí a dělala i jiné potřebné práce, protože neměla služku. Soucíť tedy s ní, neboť musela tolik dělat a pracovat svými rukama. Soucíť s Pánem Ježíšem, neboť věrně pomáhal, a jak mohl, pracoval. Nazírej ho, jak koná v domě obyčejné práce.“ Tolik svatý Bonaventura.

(Pokračování)

Z latinského originálu
„Summa de donis Sancti Ioseph“
(Romae: ex Typographia polyglotta
Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide, 1887)
přeložil fr. Štěpán Maria Filip OP

Poznámky:

⁽¹⁾ Mt 13,55.

⁽²⁾ Tj. sv. Anselm z Canterbury neboli z Aosty (1033/4 - 1109), biskup a učitel církve, otec scholastiky. [pozn. překl.]

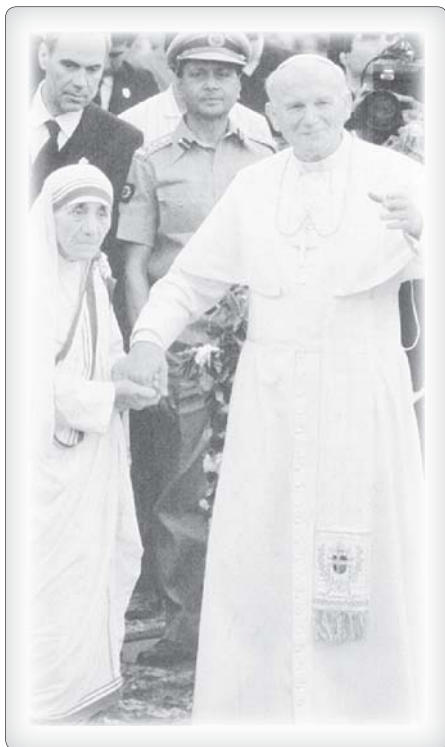
⁽³⁾ Tedy Ježíše Krista. [pozn. překl.]

Život je vždycky dobro

V neděli 19. října 2003 na náměstí Sv. Petra v Římě, v den 25. výročí svého pontifikátu, svatý Jan Pavel II. beatifikoval Matku Terezu z Kalkaty. Tyto dvě velké postavy církve se velmi angažovaly v obraně života nenarozených dětí.

Mezi kulturou smrti a kulturou života

Vědomí o potratech, které se ve světě uskutečňují, naplňovalo srdce blahoslavené Matky Terezy i svatého Jana Pavla II. hlubokým žalem. Aby dokázali promluvit do svědomí, nebáli se pozvednout hlas a užívat silných slov. Když Matka Tereza přebírala Nobelovu cenu za mír, řekla: „Pociťuji (...), že dnes jsou největším ohrožením míru potraty, poněvadž je to bezprostřední válka, je to zabíjení, vražda vykonaná rukama matky. (...) Mnoho lidí si dělá starosti o děti z Indie, děti z Afriky, kde jich hodně umírá v důsledku podvýživy, hladu a tak dále, ale miliony dětí umírají zabíjené záměrně, z vůle matek. Proto je vlastně potrat největším ničitелеm míru. Protože pokud může matka zabít vlastní dítě, čím pak je pro mne zabít tebe, a pro tebe zabít mne? Nic už nám není překážkou.“ Svatý Jan Pavel II., kterého přímo podezírali z posedlosti v otázce obrany života počatých dětí, se nejenom stavěl proti takovým výtkám,

ale s ještě větším důrazem apeloval na ochranu nejslabších. Soudil, že tam, kde jde o lidský život, není místo na kompromisy. V encyklice psal: „Stojíme všichni před krutým a rozhodujícím zápasem mezi dobrem a zlem, životem a smrtí, »kulturou smrti« a »kulturou života«. Nestojíme »před« tímto zápasem, ale ve skutečnosti jsme »uvnitř«: všichni jsme jím ovlivněni a nemůžeme uniknout té základní povinnosti, být bezpodmínečně vždy na straně života.“ (*Evangelium vitae* 28)

Uzlíček na ulici

Jan Pavel II. vysvětloval, že „bezpodmínečné vyslovení se pro stranu života“ znamená také být na straně ženy, poněvadž v případě potratu platí právě ona tu nejvyšší cenu za zničení mateřství, za odebrání života, který se v ní počal. Život s výčitkami svědomí bude také jejím podílem. Papež upozorňoval na fakt, že často za rozhodnutím o přerušení těhotenství stojí muž – pokud ne bezprostředním nátlakem na provedení potratu, tak nedostatkem zodpovědnosti za svůj čin. Proto je tak důležité nenechávat opuštěnou matku o samotě, ale prokazovat jí spolucitění a pomáhat jí, aby nedošlo k tragédii. Svatý otec, opírající se o sdělení z poraden a domů pro opuštěné matky, přesvědčoval, že žena, která se utvrdí ve svém rozhodnutí a zároveň osvobodí od existencionálního zastrašování svým okolím, je dokonce schopna hrdinství (srov. *Překročit práh naděje*, 31).

Jakoby na potvrzení těchto slov vypravovala Matka Tereza úděsný příběh chudé ženy a jejího dítěte: „Sebrala jsem kdysi na ulici uzlíček. Vypadal jako zahozený balíček hadrů, ale uvnitř bylo dítě. Podívala jsem se: ruce, nohy – všechno špatné. Proto je někdo pohodil. Jak bude moci matka, která to učinila, stanout před Bohem? Ale řeknu vám jedno: Ta matka – chudá žena – dítě pohodila, ale nezabila ho. Toto se vlastně musíme naučit od našich ubohých – lásku k dítěti.“ Samotná Matka Tereza nejednou říkala: „Když

Život je šance – chyt' ji.
 Život je krása – obdivuj ji.
 Život je požehnání – zakoušej ho.
 Život je touha – uskutečni ji.
 Život je výzva – zvedni ji.
 Život je povinnost – splň ji.
 Život je hra – zahrej si v ní.
 Život je cenný – starej se o něj.
 Život je bohatství – udržuj je.
 Život je láska – těš se z ní.
 Život je tajemství – odhal je.
 Život je slib – vyplň jej.
 Život je smutek – překonej ho.
 Život je píseň – zazpívej ji.
 Život je boj – zvítěz v něm.
 Život je dobrodružství – jdi za ním.
 Život je štěstí – pomoz mu.
 Život je život – braň ho.

(Bl. Matka Tereza z Kalkaty)

uslyšíte, že nějaká žena dítě nechce a rozhodla se těhotenství přerušit, snažte se ji přesvědčit, aby mi to dítě dala. Já je budu milovat a vidět v něm znamení Boží lásky.“

Nejkrásnější Boží dar

Blahoslavená Matka Tereza napsala: „Život je nejkrásnější Boží dar. On nás stvořil pro veliké věci, abychom milovali a byli milováni. Bůh nám dává na zemi čas, abychom poznali jeho lásku, abychom jeho lásku prožívali v hloubce své existence. Abychom ho milovali, abychom milovali své bratry a sestry. Život je Boží dar. Dar, kterým může obdařovat jenom Bůh. A Bůh ve své pokoře dal muži i ženě schopnost spolupracovat s ním v předávání života. Ať byl jeho záměr jakýkoliv, není nám dovoleno zasahovat do toho krásného Božího daru ani ho ničit.“ (*Do-*

►
pis, 26. října 1996) Důsledkem pravdy, že život je Božím darem, je to, že pouze Bůh může rozhodovat o životě a smrti. „Lidský život,“ vysvětloval svatý Jan Pavel II., „pramení z Boha, je jeho darem, jeho obrazem i stopou, účastí na jeho životodárném duchu. Proto jediným Pánem tohoto života je Bůh: člověk o něm nemůže rozhodovat podle své libovůle.“ (EV 39) Ochranou lidského života má být příkazání „Nezabiješ!“, které získává obzvláštní význam tváří v tvář smrti nevinných a bezbranných stvoření.

Všechny ruce na palubu

Touhou blahoslavené Matky Terezy i svatého Jana Pavla II. bylo, aby se každý – a to jak věřící, tak i nevěřící – zapojil do obrany života. „Ať se nikdo nedomnívá, že je vyloučen z tohoto hnutí za rozvoj nové kultury: každý jedinec má při tom svůj závažný úkol,“ (EV 98) vybízel papež. Svatý otec vykreslil kruhy odpovědnosti za život počínaje od matky dítěte přes otce, členy rodiny, lékařů a nemocničního personálu, zákonodárců až po každého člověka. A vždycky, i kdybychom nebyli odehrávanému dramatu blízko a neznali ani jednu ženu, která zápasí s pokusem potratu, je možné obětovat modlitbu na tento úmysl.

Svatý Jan Pavel II. nás také vybízel k tomu, abychom s modlitbou spojili i půst. „Sám Ježíš,“ napsal papež, „nám na svém vlastním příkladu ukázal, že modlitba a půst jsou jedinečné prostředky a silné zbraně proti moci temnoty (srov. Mt 4,1–11), a své učedníky poučoval, že některý druh démonů může být vyhnán pouze tímto způsobem (srov. Mk 9,29). Proto hledejme opět pokoru a odvahu modlit se a postit, aby síla vycházející shůry mohla rozbořit hradby podvodu a lži, které očím tolika našich bratří a sester zakrývají od základu špatnou podstatu skutků i zákonů namířených proti životu, aby se tak jejich srdce otevřela a nadochla pro úmysly a záměry kultury života a lásky.“ (EV 100)

Modlitba a půst mají moc ubránit život tím, že se přičiní o realizaci prosby blahoslavené Matky Terezy: „Postarejme se, aby v tomto roce každé dítě – narozené nebo ne – bylo očekávané a chtěné.“

Z Mihuje sie! 5/2015 přeložila -vv-

Koho těší in vitro?

Přestože výsledky vědeckých výzkumů důsledků in vitro jsou děsivé, zákony, které tuto proceduru legalizují, jsou podporovány ve stále větším počtu zemí, často „zadními vrátky“ a navzdory nesouhlasu občanů a vědeckých center.

Stále větší počet lidí, kteří mají problémy s plodností, se dá vá oklamat a rozhoduje se pro umělé oplodnění, aniž by si uvědomovali důsledky svého rozhodnutí. Nebudeme uvádět podrobnosti, ale připomeneme jen několik problémů.

1. Zločin genocidy

Je všeobecně známý fakt, že obrovská většina lidských bytostí počatých během procedury in vitro v době eugenického výběru (čili zabijení člověka uznaného za nemocného v zárodečné etapě nebo v období plodu), přenosu, zmrazování a rozmrazování umírá. Podle údajů z různých středisek je to od 60 do 80 %. Pokud přihlédneme k tomu, že se od roku 1978 narodilo na světě kolem 5 milionů uměle počatých dětí, musíme si uvědomit, že bylo usmrceno 20 milionů. Podle *Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia* (podepsána 9. prosince 1948, v platnost vstoupila 12. ledna 1951 – pozn. red.) musí být trestány nejen zločiny proti lidskosti, ale i vybízení k nim, spoluúčast a úsilí o jejich realizaci a úmluva s cílem realizace. Pokud ze svých daní platíme potraty a in vitro, jsme spoluúčastníky genocidy, která připravila o život přibližně 20 milionů lidí za necelých 40 let.

2. Zdravotní problémy těch, co přežili

U části dětí, které „se prodraly“ eugenickým sítím, je zjištěna vyšší afinita k některým druhům rakoviny (leukémie, zárodečná rakovina mozku, jater a ledvin). Bylo u nich také zaznamenáno poškození oběhového systému a častější výskyt mentální zaostalosti. Není nejmenších pochyb, že tyto problémy jsou ve značné míře důsledkem samotného procesu in vitro, který se liší od přirozené cesty početí a narození dítěte. Objevily se první vědecké práce (podle průzkumů konaných na zvířatech), které potvrzují dědičnost poruch vyvolaných postupy při umělém oplodnění.

3. Nesprávný vývoj

Současné poznatky o aktivitě genů postačují k tomu, abychom si povšimli, že metodou in vitro je narušen průběh procesů rozhodujících o vývoji člověka. Už dávno měly být odkázány do říše pohádek představy o jednoduchém vytvoření náhodně vzniklé sekvence bílkovin a aminokyselin. Biologický vývoj člověka spíše připomíná koncert symfonického orchestru – je to fantasticky sladěný proces aktivace a inaktivace jednotlivých genů.

V lidském genomu se nachází přibližně 30 000 genů, ale jejich aktivita v jednotlivých tkáních se velice liší. „Dirigentem“ je v našich genech tzv. metylace DNA, jejíž správný průběh rozhoduje o odpovídajícím dělení buněk, o potřebném rodičovském imprintingu, o aktivitě transpozónů apod.

Umělé oplodnění je jedním z činitelů, který narušuje správnou metylaci DNA a vede ke katastrofickým následkům v podobě nejruznějších vývojových poruch a postižení dítěte. Bylo dokázáno, že až 800 genů novorozence narozeného in vitro má nesprávnou metylaci.

4. Preimplantační diagnostika

Ještě než je dítě počaté metodou in vitro umístěno v děloze, je podrobováno diagnostice, jejímž cílem je u něho odhalit škodlivé mutace v chromozómech. Tato diagnostika umožňuje zvýšit efektivitu umělého oplodnění až na 70 %, přináší však další ohrožení. Odběr buněk ze zárodku (blastomerů) vývoj člověka narušuje, poněvadž přerušuje mezibuněčné spoje, narušuje symetrii a zbavuje organismus buněk už diferencovaných v molekulární fázi. To vede k pozdějším metabolickým poruchám a k poruchám chování (studováno na zvířecím modelu) – je to časovaná bomba, protože pozitivní výsledek vyšetření rodičům nic neřekne o zdravotních problémech jejich dítěte, které se vyskytnou mnohem později. ►

► 5. Nemocné zdravé děti

U zdravých dětí narozených prostřednictvím in vitro nastává nesprávná metylace promotora jednoho z genů, který odpovídá za elasticitu cév. Následkem toho je možné už u plodu pozorovat nadměrnou nepružnost cév a sklon k ateroskleróze. Až devětkrát víc než v běžné populaci se u dětí počatých umělým oplodněním vyskytuje Beckwith-Wiedemannův syndrom (BWS), který se projevuje nadměrným růstem vnitřních orgánů, s nímž se pojí větší afinita ke vzniku nádorů. Jako by opakem syndromu BWS je syndrom Silver-Russellův (SRS), jehož nejvýraznějším rysem je nízká či velmi nízká hmotnost novorozence a rovněž metabolické poruchy (hypoglykémie) nebo vady tělesné stavby. Odborníci prokázali, že existuje příčinný-následný vztah mezi procedurou in vitro a syndromem SRS.

6. Defekty po narození

V četných vědeckých publikacích se uvádí, že u dětí narozených prostřednictvím umělého oplodnění se osmkrát častěji vyskytují vývojové poruchy, např. vady obratlů, srostlý konečník, vrozené srdeční vady, vady nosohltanu, ledvin a končetin, vady močového a pohlavního ústrojí, vady zrkového ústrojí a další. Vrozených vad je u takových dětí o 30 - 40 % víc než v ostatní populaci. Podle některých výzkumů se u 30 % dětí narozených in vitro vyskytují vrozené vady vyžadující chirurgický zákrok.

Je třeba zdůraznit, že jde o vady, které se objevily po narození dítěte, neboť odhalení takové vady v době těhotenství končí zpravidla eugenickým potratem (odtud vyplývá nutnost legalizace potratů v zemích, kde se legalizuje metoda in vitro). Některé vady se ale neobjevují ani v průběhu prvního roku po narození dítěte, a proto se v delším čase pozorování, např. do tří let, značně zvyšuje počet odhalených vývojových vad. Dostupné vědecké údaje jsou však značně sniženy, protože poruchy se nezaznamenávají systematicky a v některých záznamech se neuvádí způsob početí dítěte.

Nejsem si jistý, že ti, kdo propagují metodu in vitro, mají na mysli štěstí dětí a rodičů. A přece se kromě zmíněných poruch mohou objevit problémy emoci-

Ohlédnutí za seminářem k léčbě neplodnosti

V sobotu 5. března 2016 se v Brně konal akreditovaný seminář „**NA-PROHELP, úspěšná cesta k dítěti**“. NAPROHELP je metoda, která pomáhá řešit nechtěnou neplodnost bez poškozování zdraví, v souladu s morálním učením katolické církve, a přitom velice úspěšně. Postupně byla vypracovaná MUDr. Lázníčkovou na základě zkušeností zahraničních i vlastních, jak z poradenské praxe, tak především z ambulantní gynekologické praxe. Při využití NAPROHELP dochází k úspěšným otěhotněním i tam, kde se dříve nepodařilo otěhotnět cestou přes umělé oplodnění. Při respektování námi doporučených rad a postupů takto otěhotní a porodí 80 % žen. Je potěšující, že metoda si získává stále větší pozornost i mezi další-

mi gynekology. A to jak v České republice, tak i na Slovensku. To potvrzuje i skutečnost, že přednášející byli nejen z České republiky, ale i lékařky ze Slovenska. A jako účastníci přijeli lidé, které problematika opravdu zajímala, z různých částí republiky - od Karlových Varů, z jižních Čech, od Olomouce i z Frýdku-Místku. Tímto seminářem se rozšířily řady těch, kdo chtějí pomáhat a mají nejen empatii, poradenské dovednosti, ale především měli možnost získat znalosti nezmanipulované tlakem farmaceutických firem či nějakými osobními zájmy. Tento seminář se v CENAP plánuje opět na podzim - více na stránkách www.cenap.cz.

MUDr. Ludmila Lázníčková

onální a genetické, nikdo nemůže zjistit, kolik dětí bylo počato s využitím semene jednoho z dárců, což může v dalších pokoleních vést k uzavírání svazků mezi pokrevními příbuznými. Nejsem přesvědčen o tom, že tyto problémy budou vyřešeny dalšími genetickými manipulacemi, využívanými čím dál častěji. Rovněž nevěřím, že jsou šťastní rodiče, kterým namlouvali „právo mít dítě“, ale ukrývali před nimi pravdu o problémech; rodiče, kteří budou muset do konce života pečovat o invalidní dítě. Takže jediná skupina lidí, kteří se těší z provádění umělého oplodnění, jsou ti, kterým plynou zisky z této procedury.

Zato jsem přesvědčen, že NaPro technologie, metoda mnohem levnější a účinnější, která neplodnost skutečně léčí, s se-

bou taková ohrožení zdraví a života dítěte nepřináší, není škodlivá a nevyžaduje zabíjení počatých dětí s cílem „mít“ alespoň jedno dítě. Jsem si rovněž jistý, že věrné zachování slova Božího by nás ochránilo před řadou problémů působených v poslední době bezbožným zákonodárstvím. A může nás uchránit dalších, pokud se jím začneme zabývat a konat pokání za vědomě či nevědomě spáchané zlo.

V článku byly použity údaje z odborné publikace:

KOCHAŇSKI, A. *Zapłodnienie pozaustrojowe i biotechnologia*. Materiály konference ChFPN „Nauka - etyka - wiara“, Rydzyna 2015.

Z Miłujcie się! 4/2015 přeložila -vv-

Rada pro rodinu ČBK: Právo na dítě?

Plné znění textu Rady pro rodinu ČBK, který je věnován znovu otevřené otázce adopce dětí

Právo na dítě?

Součástí veřejné diskuse o lidských právech je v současné době také návrh na novelizaci zákona o registrovaném partnerství, který neumožňuje registrovaným párům vzájemné osvojení biologických potomků ani společné osvojení dítěte. Právní stav je prostě takový, a je na každém, zda si položí otázku, jaký byl v tomto případě záměr zákonodárce.

Nyní bychom chtěli pozornost obrátit spíše k argumentaci aktivistů za práva homosexuální menšiny, že vychovávat děti je jejich právem, a že pokud nemohou toto právo uplatnit, jde o nepřijatelnou diskriminaci.

Otevírá se příležitost zamyslet se nad naším porozuměním konceptu lidských práv, jejich zdroje, jejich naplnění a naopak situací, kdy jsou někomu upírána. Stojí to za pozornější pohled: lidským právem je obecně uvažováno to, co přímo souvisí s člověkem jako bytostí, něco, s čím přichází na svět a co je mu z podstaty věci vlastní. Lidská práva podle křesťanského pohledu neutváří společnost, ta může pouze na základě konsenzu utvářet prostor, v němž jsou naplňována. Lidská bytost se rodí jako svobodná, nikomu nenáležící (odtud právo na svobodu), a krom jiného také schopná ve spojení s jinou bytostí opačného pohlaví přivést na svět dítě. Člověk je tedy ze své přirozenosti nadán schopností být rodičem, o svoje dítě pečovat a vychovávat je. Z jeho přirozenosti tedy pramení právo takto jednat.

Filosofie lidských práv pochopitelně pracuje i s omezením těchto práv, zejména v situaci, kdy by jejich naplnění bylo v příkrém rozporu s právem jiné bytosti, zejména dítěte (například pokud rodič závažně selže ve výchově a dítě tak nepřiměřeně ohrozí na duševním či fyzickém zdraví). Přesto musí být omezování rodičovských práv předmětem přísné společenské kontroly. Jejím výsledkem je například vítaná změna přístupu k právům lidí s mentálním handicapem či duševním onemocněním, kterým socialistický pořádek rodičovství často znemožňoval.

Tento úhel pohledu na lidská práva nicméně naznačuje, že právo vychovávat dítě nemá kterákoliv lidská dvojice, která se pro to rozhodne. Rozhodnutí pro rodičovství nezakládá právo na rodičovství. Rozhodnutí pro rodičovství ale vede k jiné situaci: pokud chce člověk vychovávat dítě, které z podstaty věci nemůže přivést na svět se svým partnerem, může vychovávat dítě, které je buď jeho biologickým potomkem ze spojení s jiným člověkem, nebo je dítětem aktuálního partnera, nebo je to dítě bez biologické vazby na některého z nich, ale oba dospělí touží dát mu svou náklonnost, domov, přátelství a zázemí.

Tím se dostáváme opět k principu naplnění lidského práva: pokud se o právo na výchovu dítěte hlásí homosexuální dvojice, která ho ale nemůže zplodit, může se stejně rozhodnout vlastně kterákoliv jiná dvojice, bez ohledu na věk, pohlaví, nebo jakoukoliv jinou charakteristiku. Nic vlastně nebrání tomu, aby svoje domnělé právo na dítě neuplatňovala trojice či jakákoliv jiná konstelace lidí.

Zdánlivě se tím dostáváme na tenký led rozhodování, kdo vlastně může a nemůže být rodičem. Obraťme teď ale svoji pozornost od konceptu lidských práv k otázce společenské dohody: ta totiž určuje nejen, komu a za jakých okolností je možné právo omezit (aby tak bylo ochráněno právo jiné), ale také, jak naložit se situací, která sice není založena na lidských právech, ale přispívá k posilování obecného dobra. Tedy kdy je v zájmu spo-

lečnosti, aby děti vychovávali lidé, kteří je nezplodili. Tuto situaci známe důvěrně a odpradávná, zakládá všechny formy pěstounské péče a adopce a jednoznačně ve svém ideálu má veliké dobro: umožnit dítěti vyrůstat v harmonickém a láskyplném prostředí. Můžeme si také dovolit pochybnost o tom, zda dostatečným důvodem pro svěřeni dítěte do náhradní péče je skutečnost, že si to přejí náhradní vychovatelé – situace by měla být posuzována spíše z pohledu na nejlepší zájem dítěte. A i ten je do značné míry dán společenským konsenzem.

Existuje ale jiné právo, kterého se v tuto chvíli dotýkáme, a to je právo dítěte na rodiče. Je také založeno na přirozené situaci, neboť v ideální situaci (která je u nás stále majoritní) se dítě rodí ze spojení dvou lidí opačného pohlaví, tedy svým rodičům. Pokud se ale vztah rozpadne, nebo rodiče z nějakého důvodu nemohou naplnit svoje právo na výchovu vlastního dítěte, musíme se ptát: je výchova jinou než rodičovskou osobou právem dítěte? Nebo mluvíme spíše o veliké společenské odpovědnosti za naplnění nejlepšího zájmu dítěte, jímž je zejména výchova v rodině? Umíme předvídat a správně a kvalifikovaně rozhodnout, které řešení je nejlepší? Jsme ochotni za toto rozhodnutí nést odpovědnost? A víme skutečně, jaké následky bude naše rozhodnutí mít?

*Rada pro rodinu ČBK
(Zdroj: www.cirkev.cz)*

**V sobotu 23. dubna 2016 se uskuteční na hoře Živčák na Turzovce 6. MEDŽUGORSKÉ MODLITEBNÍ SE-
TKÁNÍ.** Celodenní program za účasti hostů z Medžugorje proběhne v novém kostele. Autobus poje-
de z Valašského Meziříčí. **Přihlášky:** Václav Chládek, tel. 731 621 222.

POUTNÍ ZÁJEZD LUCCA, PISA, FLORENCIE ve dnech 15. – 19. dubna 2016

Během pouti navštívíme významná duchovní a kulturní centra Toskánska, okusíme blahodárný účinek lesního klimatu přímořských lázní a přátelské setkání s lidmi, kteří s námi sdílí historii země po dlouhá staletí. Budeme mít možnost vstoupit do prostor běžně turistům nepřístupných, abychom se mohli společně nejen modlit, ale obdivovat i mimořádná umělecká díla a krásu elegantních vil a italských zahrad. To vše nás čeká ve městě Prato, Pistoia, Viareggio, Pisa, Lucca a Florencie. Poutníky doprovází kněz. **Cena:** 5 520 Kč, děti do 15 let 5 380 Kč. Pořádá Institut pro křesťanskou kulturu, Nové Syrovce. **Informace a přihlášky:** tel. 728 272 760, e-mail: eva.balikova@seznam.cz.

Pondělí 4. 4. 2016

6:05 LORETO – Svatyňa Svätého Domu z Nazaretu 6:25 U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (120. díl): „Tady jsme doma aneb Folklor do škol“ 7:45 Dům nejen ze skla (16. díl) 8:50 Mezi pražci (47. díl): Duben 2016 9:30 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (4. díl): Ptal jsem se cest, Smířená různost 10:00 Buon giorno s Františkem 11:00 BET LECHEM – vnitřní domov (42. díl): Stanislav Novotný – Rodina, národ, slovanství, svoboda 11:15 Přejeme si ... 11:35 Vagabund na kolenou 11:45 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 11:50 Bible pro nejmenší: Ztracená ovečka 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Poselství svatých: Marie, Matka Ježíšova 13:00 Buon giorno s Františkem 14:10 Rajecká dolina 14:25 Duchovní malby (3. díl): Blahoslavená Panna Maria 14:50 Noční univerzita: Alexander Tomský – EU – ideál, který se zkazil 16:00 V souvislostech (135. díl) 16:20 Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA 16:40 Ars Vaticana (6. díl) 16:50 Byl člověk poslaný Bohem, jeho jméno bylo Jan 17:00 Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova [P] 17:20 Cesta na přehlídce církevních škol 17:30 Terra Santa News: 30. 3. 2016 17:50 VideoJournal české vědy [P] 18:10 Salesiánský magazín [P] 18:25 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:30 Bible pro nejmenší: Narození Ježíše 18:35 Wabi Daněk a Miloš Dvořáček na Mohelnickém dostavníku 2015 (1. díl): Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2015 [P] 19:00 Vatican magazine (856. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 19:30 Přejeme si ... 20:00 Sedm výprav Josefa Vágnera (5. díl): Tragédie žiraf [L] 21:25 ARTBITR – Kulturní magazín (16. díl) [P] 21:35 Odkaz předků (4. díl): Morávka 21:50 Noční univerzita: Mons. Jiří Paďour – Eucharistie z hlediska pastorace 22:55 Vatican magazine (856. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:30 Kulatý stůl (194. díl): Demagogie 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 5. 4. 2016

6:05 V souvislostech (135. díl) 6:25 Koncert Českého filharmonického sboru Brno z Besedního domu v Brně 7:55 Pod lampou 10:00 Noční univerzita: Mons. Jiří Paďour – Eucharistie z hlediska pastorace 11:05 Hlubinami vesmíru: S dr. Martinem Urbancem, 2. díl – Teorie relativity 11:45 Bible pro nejmenší: Narození Ježíše 11:50 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Post Scriptum [P] 12:15 Muzikanti, hrajte 12:45 Ars Vaticana (6. díl) 12:55 Byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou 13:25 Poselství svatých: Papež Jan XXIII. 13:40 Mezi pražci (47. díl): Duben 2016 14:25 Kulatý stůl (194. díl): Demagogie 16:00 Přejeme si ... 16:20 Společně pro lepší společnost 16:50 Dětská Bible 17:05 BET LECHEM – vnitřní domov (42. díl): Stanislav Novotný – Rodina, národ, slovanství, svoboda 17:20 Vatican magazine (856. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 17:50 Vagabund na kolenou 18:00 Noeland (28. díl) 18:30 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:35 Bible pro nejmenší: Jan Křtitel 18:40 Animované biblické příběhy: Ježíšovy zázraky 19:15 Salesiánský magazín 19:30 Zpravodajské Noeviny: 5. 4. 2016 [P] 20:00 Na hranici pekla: Pronásledování křesťanů v Iráku 20:30 Tóny v tichu 21:00 Můj Bůh a Walter: Trojediný Bůh 21:20 Řeckokatolický magazín [P] 21:35 Zpravodajské Noeviny: 5. 4. 2016 22:00 Post Scriptum 22:10 U VÁS aneb Festivalové kukátko (5. díl) 23:35 Terra Santa News: 30. 3. 2016 0:00 Rajecká dolina 0:15 O starých Starých Hamrech 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 6. 4. 2016

6:05 Zpravodajské Noeviny: 5. 4. 2016 6:25 Noční univerzita: Alexander Tomský – EU – ideál, který se zkazil 7:30 Harfa Noemova: Ivo Hrachovec zpívá Biblické písně A. Dvořáka 8:00 Outdoor Films s Miroslavem Haluzou (47. díl): Cestovatel a filmař v jedné osobě 9:30 Ars Vaticana (6. díl) 9:40 Přímý přenos generální audience papeže [L] 11:00 VideoJournal české vědy 11:15 Vatican magazine (856. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 11:45 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 11:50 Bible pro nejmenší: Jan Křtitel 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 ARTBITR – Kulturní magazín (16. díl) 13:00 Byl člověk poslaný Bohem, jeho jméno bylo Jan 13:10 Symposium M. Jan Hus: – svědek křesťanské víry pro naši dobu 13:25 Na druhý pohled,

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

6. díl 14:55 Řeckokatolický magazín 15:10 Nevybroušené diamanty 15:40 Salesiánský magazín 16:00 Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova 16:20 U VÁS aneb Festivalové kukátko (5. díl) 17:40 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 18:00 Zpravodajské Noeviny: 5. 4. 2016 18:20 Bratr Prem Bhai 18:30 Bible pro nejmenší: Satan pokouší Ježíše 18:35 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:40 Princ, který si vybral Dona Boska 19:30 Terra Santa News: 6. 4. 2016 [P] 20:00 Adorace [L] 21:05 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 21:20 Noční univerzita: P. PhDr. Radek Tichý, Ph.D., S.L.D. – Liturgický aspekt eucharistie [P] 22:00 Missio magazín: Březen 2016 23:00 Generální audience Svätého otce [P] 23:30 Duchovní malby (3. díl): Blahoslavená Panna Maria 0:00 Koncert Českého filharmonického sboru Brno z Besedního domu v Brně 1:25 Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 7. 4. 2016

6:05 Dětská Bible 6:20 Buon giorno s Františkem 7:20 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 7:40 Společně pro lepší společnost 8:10 Terra Santa News: 6. 4. 2016 8:30 Hrdinové víry (1. díl): P. Ignác Stuchlý 9:30 Charita Vsetín 9:45 Vagabund na kolenou 10:00 Kulatý stůl (194. díl): Demagogie 11:30 Poselství svatých: Papež Jan XXIII. 11:40 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 11:45 Bible pro nejmenší: Satan pokouší Ježíše 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Post Scriptum [P] 12:15 Koncert Českého filharmonického sboru Brno z Besedního domu v Brně 13:45 Generální audience Svätého otce 14:15 Muzikanti, hrajte 14:45 Mladé talenty mezi věřícími 15:10 Noeland (28. díl) 15:40 VideoJournal české vědy 16:00 Zpravodajské Noeviny: 5. 4. 2016 16:20 Loď Boží 16:45 Mezi pražci (47. díl): Duben 2016 17:30 Ars Vaticana (7. díl) 17:40 Zvečené šupolím 18:00 Animované biblické příběhy: Ježíšovy zázraky 18:30 Bible pro nejmenší: Ježíš miluje děti 18:35 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:40 Hlubinami vesmíru: S dr. Martinem Urbancem, 2. díl – Teorie relativity 19:20 Abraháмова cesta 19:30 Zpravodajské Noeviny: 7. 4. 2016 [P] 20:00 Jak potkávat svět (43. díl): S profesorem Štěpánem Graffem [L] 21:25 Putování po evropských kláštorech: Peter Hans Kolvenbach, generální představený jezuitů 22:00 Pod lampou [P] 0:05 Zpravodajské Noeviny: 7. 4. 2016 0:25 Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova 0:45 Byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou 1:15 Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 8. 4. 2016

6:05 Zpravodajské Noeviny: 7. 4. 2016 6:25 Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova 6:45 Duchovní malby (3. díl): Blahoslavená Panna Maria 7:10 Cvrlikání (44. díl): Václav Fajfr & Acustrio 8:15 Vezmi a čti: Březen 2016 8:30 Stíny barbarské noci 9:10 Noční univerzita: P. PhDr. Radek Tichý, Ph.D., S.L.D. – Liturgický aspekt eucharistie 9:50 Salesiánský magazín 10:10 ARTBITR – Kulturní magazín (16. díl) 10:20 Sedm výprav Josefa Vágnera (5. díl): Tragédie žiraf 11:45 Bible pro nejmenší: Ježíš miluje děti 11:50 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Ars Vaticana (7. díl) 13:05 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 13:15 VideoJournal české vědy 13:35 Wabi Daněk a Miloš Dvořáček na Mohelnickém dostavníku 2015 (1. díl): Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2015 14:00 Na hranici pekla: Pronásledování křesťanů v Iráku 14:30 Loď Boží 14:55 Buon giorno s Františkem

16:00 Zpravodajské Noeviny: 7. 4. 2016 16:20 Byl člověk poslaný Bohem, jeho jméno bylo Jan 16:30 Národní kámen 17:15 Harfa Noemova: Ivo Hrachovec zpívá Biblické písně A. Dvořáka 17:40 Řeckokatolický magazín 18:00 Smířící kříž 18:25 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:30 Bible pro nejmenší: Ztracená ovečka 18:35 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 18:50 Rusko, můj dětský sen 19:20 Putování po evropských kláštorech: Peter Hans Kolvenbach, generální představený jezuitů 20:00 Kulatý stůl: Don Quijote dnes aneb Má čest ještě smysl? [L] 21:45 ARTBITR – Kulturní magazín (16. díl) 22:00 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (5. díl): Prolínání světů 22:25 Cvrlikání (44. díl): Václav Fajfr & Acustrio 23:35 Hlubinami vesmíru: S dr. Martinem Urbancem, 2. díl – Teorie relativity 0:20 Mezi pražci (47. díl): Duben 2016 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 9. 4. 2016

6:05 Loď Boží 6:30 VideoJournal české vědy 6:45 Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova 7:05 Noeland (28. díl) 7:35 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 7:40 Animované biblické příběhy: Ježíšovy zázraky 8:10 Sedm výprav Josefa Vágnera (5. díl): Tragédie žiraf 9:35 Přímý přenos generální audience papeže [L] 10:45 Vatican magazine (856. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 11:15 Byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou 11:45 Abraháмова cesta 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka 12:10 Post Scriptum [P] 12:20 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (5. díl): Prolínání světů 12:45 Zpravodajské Noeviny: 7. 4. 2016 13:10 Pod lampou 15:10 Společně pro lepší společnost 15:45 Jak potkávat svět (43. díl): S profesorem Štěpánem Graffem 17:10 Vagabund na kolenou 17:20 Pro vita mundi (122. díl): PhDr. Daniela E. Komárová 18:10 Duchovní malby (4. díl): Zjevení Páně 18:30 Bible pro nejmenší: Ztracená ovečka 18:35 Sedmihlásky (20. díl): Páso dívka 18:40 Muzikanti, hrajte 19:10 Ut intelligam corde – Porozumět srdcem 19:30 V souvislostech (136. díl) [P] 20:00 Cesta k andělům (102. díl): P. Vojtěch Kodet, Th.D., O.Carm [P] 20:50 Harfa Noemova [P] 21:15 V pohorách po horách (13. díl): Hruboskalsko 21:25 Wabi Daněk a Miloš Dvořáček na Mohelnickém dostavníku 2015 (1. díl): Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2015 21:55 Post Scriptum 22:05 Terra Santa News: 6. 4. 2016 22:25 Noční univerzita: Alexander Tomský – EU – ideál, který se zkazil 23:35 Poselství svatých: Papež Jan XXIII. 23:45 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 0:05 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 0:20 Zrnko v perle Karibiku 0:35 Guyanská Diana 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 10. 4. 2016

6:15 Ars Vaticana (7. díl) 6:25 Společně pro lepší společnost 7:00 ARTBITR – Kulturní magazín (16. díl) 7:10 Jak potkávat svět (43. díl): S profesorem Štěpánem Graffem 8:30 VideoJournal české vědy 8:45 Buon giorno s Františkem 10:00 Mše svatá z kostela sv. Jakuba v Trnavě [L] 11:10 Život v modlitbě 11:40 II. vatikánský koncil a architektura: Jedovnice v Moravském krasu 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka [L] 12:20 V souvislostech (136. díl) 12:40 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News [P] 13:25 Cesta k andělům (102. díl): P. Vojtěch Kodet, Th.D., O.Carm. 14:15 Muzikanti, hrajte [P] 14:45 Zárazak v pralese 15:20 Noční univerzita: P. PhDr. Radek Tichý, Ph.D., S.L.D. – Liturgický aspekt eucharistie 16:00 Sedm výprav Josefa Vágnera (5. díl): Tragédie žiraf 17:20 Velké ticho v Poličanech 17:40 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 17:55 Sedmihlásky (21. díl): Ej, ráno, ráno 18:00 Noeland (29. díl) 18:25 Animované biblické příběhy: Ježíš, Syn Boží [P] 18:55 Poselství svatých: Thomas Merton 19:05 Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani 19:15 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 19:30 Přejeme si ... [P] 20:00 Má vlast: Lysá nad Labem 21:15 V souvislostech (136. díl) 21:35 Na hranici pekla: Pronásledování křesťanů v Iráku 22:10 Smířící kříž 22:35 Polední modlitba Sv. otce Františka 22:45 Ars Vaticana (7. díl) 22:55 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (5. díl): Prolínání světů 23:20 Mezi pražci (47. díl): Duben 2016 0:05 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News 0:45 Noc venku 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

„Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé.“ – Žalm 127

Členové **Spolku pro výstavbu kostela sv. Václava v Sazovicích** prosí: Pomozte dokončit rozpracovanou stavbu kostela sv. Václava v Sazovicích na Zlínsku. Obracíme se na vás, dobré známé i neznámé lidi, s prosbou o finanční pomoc. Náš kostel, zasvěcený patronu české země, svatému Václavu, má rozpočet 18 milionů Kč. Chceme ho z velké části zaplatit sami, ale je to obrovská částka, proto naše prosba. Pokud budete chtít zaslat finanční dar, můžete přispět na náš kostel převodem na **účet č. 266116377/0300**. Na požádání zašleme potvrzení pro daňové účely. Více na www.kostel-sazovice.cz.

STAVTE S NÁMI NOVÝ KOSTEL

Odešlete dárcovskou SMS ve tvaru **DMS NOVÝKOSTEL** na číslo **87777**. Cena DMS je 30 Kč, Spolek pro výstavbu kostela sv. Václava v Sazovicích obdrží 28,50 Kč. Můžete přispívat také pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru **DMS ROK NOVÝKOSTEL** na číslo **87777** a každý měsíc Vám bude automaticky odečtena částka 30 Kč. Za rok tedy zaplatíte 360 Kč, tj. 342 Kč na nový kostel. Více na www.darcovskasms.cz. **DĚKUJEME**. Za dárců a podporovatele tohoto díla je každý měsíc sloužena mše svatá.

S vděčností děkují členové Spolku

Letošní **POUŤ DO MONTICHIARI ZA NOVÁ KNĚŽSKÁ A ŘEHOLNÍ POVOLÁNÍ** se koná ve dnech **6. – 7. 5. 2016**. Duchovní vedení P. Jaroslav Stříž z Křešic. **Kontakt:** Jarmila Machů, tel. 737 186 039 nebo 577 138 029.

ŘK farnost Třebíč-město ve Svatém roce milosrdenství pořádá **pouť do Polska**. Navštívíme **Zebrydowskou Kalwarií – křížová cesta, mše sv., Częstochowou, Sanktuarium Božího milosrdenství Krakow-Lagewniky**. Pouť duchovně doprovází P. Adam Wolny a P. Petr Václavek. **Termín: 9.–10. 4. 2016. Cena 1000 Kč + 45 zlotých.** Trasa: Třebíč – Brno – Olomouc. **Více informací:** pí Molnářová 737 401 462 a 568 840 923.

VELEHRAD – ROMA 2016

Zveme na **pěší pouť ke Svatým branám v Římě v roce Milosrdenství** z posvátného Velehradu do Věčného města po stopách svatých Cyrila a Metoděje. Zájemci o účast na celé pěší pouti, která se bude konat v době **od 25. dubna do 21. června 2016**, nebo na jedné její části se mohou hlásit na adrese: penaz.vm@seznam.cz.

ZÁZRAČNÁ MEDAILKA – 14karátový zlatý přívěšek. Cena od 1320 Kč. Posíláme do 3 týdnů na dobírku + poštovné a balné. **Objednávky:** Lucia Novotná, tel. 721 428 521, e-mail: novotna.lucia@seznam.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

2. – 9. DUBNA 2016

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 3. 4.		PO 4. 4.		ÚT 5. 4.		ST 6. 4.		ČT 7. 4.		PÁ 8. 4.		SO 9. 4.	
Antifona	471	527	1335	1478	518	582	518	582	1722	1941	518	582	518	582
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	471	527	1335	1479	518	582	518	582	1723	1941	518	582	518	582
Antifony	472	528	1336	1480	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Žalmy	813	914	813	914	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	514	577	1337	1480	523	588	526	591	1724	1942	532	599	536	602
Antifona k Zach. kantiku	515	578	1337	1480	523	588	526	592	1724	1943	533	599	536	603
Prosby	515	578	1337	1481	523	588	526	592	1724	1943	533	599	536	603
Závěrečná modlitba	515	578	1338	1481	1346	1490	527	592	1346	1491	533	600	537	603
Modlitba během dne:														
Hymnus	482	541	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583
Antifony	474	530	1338	1481	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584
Žalmy	474	530	1265	1403	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	476	532	1338	1482	524	589	527	593	530	596	534	600	537	604
Závěrečná modlitba	515	578	1338	1481	524	589	527	592	530	596	533	600	537	603
Nešpory:														
SO 2. 4.														
Hymnus	477	533	477	533	1339	1483	517	581	517	581	1727	1946	517	581
Antifony	478	534	478	534	1340	1484	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Žalmy	478	534	478	534	1340	1484	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	513	576	516	579	1342	1489	525	590	528	593	1730	1949	535	601
Ant. ke kant. P. M.	513	576	516	579	1343	1487	525	590	528	594	1731	1950	535	601
Prosby	513	576	516	579	1343	1487	525	590	528	594	1731	1950	535	602
Záv. modlitba	515	578	515	578	1338	1481	1346	1490	527	592	1346	1491	533	600
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1242	1379	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 3. 4. – 2. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 5,12–16
Ž 118(117),2–4,22–24,25–27a
Odp.: 1 (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: Zj 1,9–11a,12–13,17–19
Ev.: Jan 20,19–31

Pondělí 4. 4. – slavnost Zvěstování Páně

1. čt.: Iz 7,10–14
Ž 40(39),7–8a,8b–9,10.11
Odp.: srov. 8a+9b (*Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.*)
2. čt.: Žid 10,4–10
Ev.: Lk 1,26–38

Úterý 5. 4. – nezávazná památka sv. Vincence Ferrerského

1. čt.: Sk 4,32–37
Ž 93(92),1ab,1c–2,5
Odp.: 1a (*Hospodin kraluje, oděl se velebností. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 3,7b–15

Středa 6. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,17–26
Ž 34(33),2–3,4–5,6–7,8–9
Odp.: 7a (*Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 3,16–21

Čtvrtek 7. 4. – památka sv. Jana Křtitele de la Salle

1. čt.: Sk 5,27–33
Ž 34(33),2+9,17–18,19–20
Odp.: 7a (*Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 3,31–36

Pátek 8. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,34–42
Ž 27(26),1,4,13–14
Odp.: 4ab (*Jedno od Hospodina žádám, abych směl přebývat v Hospodinově domě. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 6,1–15

Sobota 9. 4. – ferie

1. čt.: Sk 6,1–7
Ž 33(32),1–2,4–5,18–19
Odp.: 22a (*At' spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 6,16–21

NOVINKA MCM s. r. o. - MARIÁNSKÁ MYSTIKA

MYSTICKÉ MĚSTO BOŽÍ • SVAZEK IV. - KORUNOVÁNÍ

Sestra Marie od Ježíše z Agredy • Z angličtiny přeložil Jan Cyril Řeřucha

Poslední ze čtyřsvazkového mystického a teologického díla napsaného ze sdělení Matky Boží. *Mystické město Boží* obsahuje podrobný životopis

Panny Marie a vedení omilostněné duše sestry Marie od Ježíše (1602–1665), představené kláštera Neposkvrněného Početí, řádu sv. Františka Serafinského ve španělském městě Agreda. Čtvrtý svazek s názvem *Korunování* pojednává o životě Panny Marie v období od seslání Ducha Svatého až do nanebevzetí a korunování Boží Matky v nebi.

Malice cyrilometodějská s. r. o. • V MCM s. r. o. vydání první
Váz., 148x239 mm, 488 stran, 378 Kč

Vysvětlení mariánského monotypu na obálce knih *Mystické město Boží*:

Autor monotypu RADEK BROŽ (1967–1996) byl asistentem na výtvarné katedře Vysoké školy pedagogické v Praze, otcem rozrůstající se rodiny, malířem a grafikem, člověkem mnoha aktivit, když nezaviněná autonehoda jeho život ukončila. Pocházel z rodiny masarykovské tradice, sám ale našel a žil katolickou vírou, jeho sestra se stala řeholnicí. Byl výrazným mariánským ctitel, jméno Maria ztvárnil v 52 znacích, na každý týden jeden. Použil svou oblíbenou grafickou techniku monotypu, o níž před tím na škole psal diplomovou práci. (Monotyp – malba olejovými nebo temperovými barvami na skle, tiskne se na měkký papír, vždy jenom v jednom výtisku: technika živého rukopisu a jasných barev.) Znaky z písmen Mariina jména – mariogramy – mají starou tradici, najdeme je na renesančních a barokních oltářích a nyní také na (zatím) dvou svazcích díla knihy *Mystické město Boží*.

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

JSEM VÝŠLEH Z OHNĚ K OHNI

G. M. Hopkins • Výběr básní uspořádal a přeložil Josef Hrdlička • Odpovědný redaktor Michal Altrichter

Kolekce básní slavného anglického básníka Gerarda Manleyho Hopkinse (1844–1889) v překladu biskupa Josefa Hrdličky postihuje běžné události našeho dne, v nichž spatřuje podnětnou vznešenost: ta nás opět ubezpečuje, že život má hluboký význam a láska nevymizela.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o.

Druhé, rozšířené vydání

Váz., přebal, 170x185 mm, křídový papír, 128 stran, 165 Kč

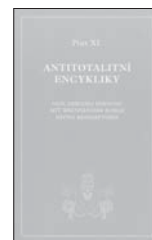
ANTITOTALITNÍ ENCYKLIKY

Pius XI. • Z italského přeložil Ctirad Václav Pospíšil

Papež Pius XI. (1857–1939) spatřoval ve „vykázání Boha ze společnosti“ hlavní příčinu strašlivých hrůz, které trýznily tehdejší svět. Jeho encyklika *Non abbiamo bisogno* (1931) se ostře ohrazuje proti útokům fašistické vlády na italskou Katolickou akci. Samotný rasistický nacismus byl velmi ostře odsouzen jako „novopohanství“ prostřednictvím encykliky *Mit brennender Sorge* (1937) a nedlouho po ní Pius XI. předložil církvi a světu encykliku *Divini Redemptoris*, v níž obvinil ateistický komunismus z toho, že představuje hlavní sílu, která podvrací veřejný pořádek a stojí také za krvavým pronásledováním církve. Z těchto tří encyklik byl vytvořen sborník, jehož poselství je aktuální i dnes. Vyšlo s církevním schválením.

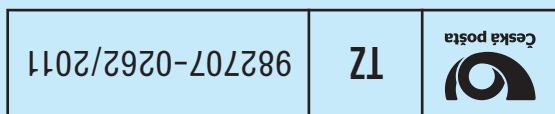
KRYSTAL OP, s.r.o.

Brož., 130x205 mm, 124 stran, 159 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1